

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΩΝ

Ταγιαπιέρα 3 - 5 Αθήνα, Τ.Κ. 11525 • Τηλ.: 210 6716 715 • e-mail: nellaselias39@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.rovoliari.gr
Χρόνος 39ος • Αριθμός φύλλου 157 • Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος - Απρίλιος 2024

Πάσχα στο Χωριό

Το όψιμο Πάσχα έδωσε την ευκαιρία στους πολλούς τυχερούς που βρέθηκαν από τις πόλεις στο χωριό να απολαύσουν τη φύση στην αποθέωσή της.

Ο ιερέας μας, ο **αρχιερατικός πατήρ Ηλίας** της ενορίας στο Καστρί, μας υιοθέτησε πλέον και έδωσε όσο περισσότερο χρόνο μπορούσε στις τελετές της Μεγάλης Εβδομάδας. Τον ευχαριστούμε από καρδιάς. Έτσι δεν χάσαμε σχεδόν τίποτε από τις Ακολουθίες: τη Μεγάλη Τετάρτη το πρωί τελέστηκε **Ευχέλαιο**, τη Μεγάλη Πέμπτη τα **Δώδεκα Ευαγγέλια**, τη Μεγάλη Παρασκευή η **Ακολουθία του Επιταφίου** και το Μεγάλο Σάββατο το πρωί η **πρώτη Ανάσταση** για μετάληψη όσων νήστεψαν και νωρίς

το βράδυ η **Ανάσταση του Κυρίου**. Εκείνη την ώρα ο καιρός μας έφερε βροχή και έτσι η όλη Ακολουθία, με τα σχετικά έθιμα, έγινε μέσα στο Ναό.

Ανήμερα της Λαμπρής με λαμπερό ήλιο και τη φύση στα καλύτερά της αρκετοί έστησαν τις καθιερωμένες ψησταριές για τον οβελία και το κοκορέτσι και τη Δευτέρα της Διακαινησίμου τιμήσαμε εκ μεταφοράς στον Άγιο Γεώργιο τον τροπαιοφόρο Γεώργιο και ευχηθήκαμε στους Γιώργηδες και τις Γεωργίες του χωριού.

Ακολουθούν φωτογραφίες από την Ακολουθία και την περιφορά του Επιταφίου.

Είθε η Ανάσταση του Κυρίου να φέρει και ανάσταση στις καρδιές όλων μας.
Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Μήτσος) ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ (1894 - 1983)

Ο αείμνηστος Δημήτριος Παπανικολάου - ένας αυτοδημιούργητος και δυναμικός συντοπίτης μας - με απaráμιλλη αφηγηματική και περιγραφική δύναμη, με λιτότητα και απλότητα μας μεταφέρει στον τρόπο ζωής ενός ολόκληρου, σχεδόν, αιώνα - του 20ού - από τις αρχές του μέχρι το 1975, ενός τρόπου σκληρού μεν αλλά ταυτόχρονα και ανθρώπινου. Είναι ένα ντοκουμέντο μιας εποχής με ευρύτερες αναφορές σε απανωτές γενεές των πρόσφατων προγόνων μας. Μας προσφέρει ανάγλυφα μια εποχή με τους ανθρώπους της, τις μεταξύ τους σχέσεις, τους αγώνες και τις αγωνίες τους, τους θριάμβους και τις κακοτυχίες τους. Καταγράφει το μεγαλείο του καιρού του και αποτελεί ένα λαογραφικό-ηθογραφικό κείμενο. Απολαύστε το!

Στη Σμύρνη, την πολυτραγουδημένη, και στο εσωτερικό της Μικρασίας - 24η συνέχεια

Φθάσαμε στη Σμύρνη στις 10 του Μάη. Η πλειονότητα των Σμυρνιτών που ήταν Έλληνες μας υποδέχτηκαν με ζητωκραυγές και χειροκροτήματα. Παρατηρώντας την πόλη από το καράβι μοιάζει με τον Βόλο και με φόντο το Πήλιο.

Στους λόφους πίσω της η Μπουρνόβα με το αριστοκρατικό Κορδελιό αριστερά της. Κατασκηνώσαμε προσωρινώς σε έναν χώρο και χωθήκαμε στην πόλη να τη γνωρίσουμε. Βαδίσαμε την παραλία

με τα τραμ που τα έσερναν άλογα και με την παρέα μου φτάσαμε στο τέρμα. Είδαμε ένα ωραίο καφέ με Έλληνες και Τούρκους θαμώνες. Καθίσαμε σε ένα τραπέζι, παραγ-

Συνέχεια στην 6η σελ.

Κοινωνικά

Βαπτίσεις

Η Βασιλική (Βίκυ) Κων. Αναγνώστου και ο Γιάννης Χατζούδης βάφτισαν το πρώτο τους αγόρι στο εκκλησάκι Εισόδια της Θεοτόκου εντός του Κτήματος Santa Maria στην Παιανία στις 11-5-2024. Η νονά του Αντζυ Στανίνου έδωσε στον νεοφώτιστο το όνομα Αθανάσιος (Θάνος).

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στους ευτυχείς γονείς: **Να τους ζήσει και να τον καμαρώνουν να προοδεύει και να προκόβει!**

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αναγνώστου Ηλίας του Κων., Αθήνα	20€
Αναγνώστου Ηλίας (Σουσουλιάς)	50€
Αναγνώστου Φώτιος του Κων.	20€
Αργυρακοπούλου-Δήμου Ελένη, Αθήνα	50€
Βλάχος Τριαντάφυλλος, Μακρακώμη	20€
Βουβούσας Απόστολος-Καπετανίος	20€
Γεωργαδάκης Ευθύμιος του Σπ., Αθήνα	50€
Γώγος Απόστολος-Λάκης, Αθήνα	50€
Δήμος Αθανάσιος, Αθήνα	50€
Κορδονούρης Χάρης, Αθήνα	10€
Κοτρωνιάς Γεώργιος, Μακρακώμη	20€
Κυριακάκης Παναγιώτης, Ροβολιάρη	30€
Μπαρμπαρούση Παρασκευή, Λαμία	20€
Νέλλας Παναγιώτης του Σεραφ., Αθήνα	20€
Ρίζος Γεώργιος του Κ. και Ευαγγελία, Αθήνα	70€
Ρίζος Δημήτριος του Παντ., Λαμία	20€
Σακελλάρης Κώστας του Ηλία, Αθήνα	15€
Σκαμάγκης Αθανάσιος, Ροβολιάρη	50€
Σκαμάγκης Ηλίας του Κων., Αθήνα	20€
Συλεούνης Γιάννης και Αργυρώ, Λαμία	50€
Φωλιά Αγγελική-Ζωή, Αθήνα	25€

Ροβολιαρίτικα Νέα Τρίμηνη Έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Πολιτιστικός Σύλλογος Ροβολιαριτών
Έδρα: Ροβολιάρη Φθιώτιδας
Γραφεία: Ταγιαπιέρα 3-5 Αθήνα Τ.Κ. 11525
Τηλ.: 210 6716 715 και 69 44 60 31 63
Α.Φ.Μ.: 090085976 • Δ.Ο.Υ.: Λαμίας
Εκδότης-Διευθυντής: Ηλίας Νέλλας
Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου

Διοικητικό Συμβούλιο

(14 Αυγούστου 2021 έως 14 Αυγούστου 2024)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νέλλας Βασίλειος, Σερ.	+ 30 2103644051
	+ 30 6944797224
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ρίζος Δημήτριος, Παντ.	+ 30 6937579712
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Νέλλας Ηλίας, Δημ.	+30 2106716715 & +30 6944603163
ΤΑΜΙΑΣ: Σπυρόπουλος Ιωάννης, Γεωργ.	+ 30 6932545493
ΕΦΟΡΟΣ: Σακελλάρης Δημήτριος, Κων.	+ 30 6909213453
ΜΕΛΗ: Αναγνώστου Αθανάσιος, Ιωάν., Δημ. Σχέσεις	+ 30 6985560970
Πισσώνης Πέτρος, Νικ., Νεολαία	+ 30 2410625737-6978142781

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διορθώσεις-εκτύπωση:

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες ΚΑΡΠΟΥΖΗ
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.
Θεοδοσίου 23 Ίλιον 131 21 • Τηλ.: 210 2619003
e-mail:karpouzi@otenet.gr

Ενημέρωση

- Τα ενυπόγραφα κείμενα αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και το ύφος γραφής των συγγραφέων τους. Διατηρείται όμως το δικαίωμα συντόμευσης εκτεταμένων κειμένων.
- Τα υπόλοιπα κείμενα είναι ευθύνη της Σύνταξης και του Δ.Σ.
- Οι συνδρομές να στέλνονται στον ταμία του Συλλόγου.**
- Η εφημερίδα δέχεται διαφημίσεις.
- Για να δημοσιευτούν: Γάμοι, Βαπτίσεις, ή άλλες κοινωνικές ειδήσεις **χρειάζεται** γραπτή ενημέρωση.
- Για αλλαγή της διεύθυνσής σας, ενημερώνετε απευθείας τις εκδόσεις **Καρπούζη**, ή οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ.

* **Παρατηρούνται επιστροφές. Βοηθήστε μας να σας ενημερώνουμε.**

Η συνδρομή σας είναι η δύναμή μας

Στείλτε τη συνδρομή σας στον **ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: 825/001976-35** ή **GR94 0110 8250 0000 8250 0197 635** από οποιαδήποτε άλλη Τράπεζα ή απευθείας στον Ταμία, τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα όταν τους συναντάτε, ή στην Ουρανία Ρίζου στο χωριό ή κατά τις συναντήσεις μας: **Λαϊκό Πανηγύρι και Συνεστίαση.**

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Εδώ θα καταχωρούνται ΟΛΕΣ οι δωρεές (παλαιότερες και πρόσφατες) για να έχουμε όλοι μας μια συνολική εικόνα.

Στη μνήμη Παντελή Κων. Δημητρίου:	οι Γονείς του ..... 1.000€
	οι Δημήτρης και Νίκος Μίχος ..... 100€
	οι Ανδρέας, Νίτσα, Ντίνα και Βασίλης Ρίζος ..... 100€
	η Κατίνα Ρίζου-Ευθυμίου και ο Αλέξανδρος Ευθυμίου ..... 50€
	η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου ..... 50€
	ο αδελφός του Αθανάσιος Σκαμάγκης ..... 50€
Στη μνήμη Κωνσταντίνου Δημ. Σκαμάγκη:	η οικογένεια Βασιλείου και Ελένης Σκαμάγκη ..... 50€
Στη μνήμη Στέργιου Λιάτσου:	ο Αθανάσιος Δημ. Σκαμάγκης ..... 50€
	η Αργυρώ Κοτρωνιά ..... 100€
	η Αγγελική Γεωργοπούλου ..... 50€
Στη μνήμη Τζων Γιαννακόπουλου ΗΠΑ:	οι Ρίζος Ανδρέας, Βασίλης, Ντίνα, Νίτσα ..... 200€
	οι Αλέκος Ευθυμίου και Κατίνα Ρίζου-Ευθυμίου ..... 50€
	η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου ..... 50€
	οι Πολιτικοί Συνταξιούχοι Νομού Φθιώτιδας ..... 50€
	ο αδελφός του Χρήστος Ρίζος ..... 50€
	τα αδέρφια του Αλέξανδρος και Κατίνα Ευθυμίου ..... 50€
	στον αξέχαστο φίλο του ο Απόστολος Παπαγιάννης ..... 50€
	η οικογένεια Βασιλείου Σκαμάγκη ..... 50€
	η Βούλα Μπότσικα ..... 100€
	ο Ανδρέας Ρίζος και τα αδέρφια του Ντίνα, Νίτσα, Βασίλης ..... 200€
	η Γεωργία Ευθυμίου-Πατάκη ..... 200€
	τα παιδιά του Δημήτρης και Ουρανία ..... 200€
	η αδελφή του Κατίνα και ο Αλέκος Ευθυμίου ..... 100€
	ο Ανδρέας Ρίζος και τα αδέρφια του Ντίνα, Νίτσα και Βασίλης ..... 100€
	η ανιψιά του Γεωργία Ευθυμίου-Πατάκη ..... 100€
	οι Σάκης και Δήμητρα Τριβιζά ..... 50€
	ο Θανάσης Σκαμάγκης ..... 50€
	ο Γιώργος Ζιαγγοβάς ..... 50€
	ο Γιώργος Αθαν. Κοτρωνιάς ..... 20€
	η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου ..... 50€
	ο Τζιμής και η Μάρσι Φελάι ..... 50€
	ο Δημήτρης Ρίζος και η Σταυρούλα Ρίζου ..... 50€
	ο Ανδρέας Ρίζος και τα αδέρφια του Ντίνα, Νίτσα, Βασίλης ..... 100€
	οι Νίκος και Χαρούλα Δήμου ..... 50€
	η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου ..... 50€
Στη μνήμη Αλέξανδρου Παναγιώτου η αδελφή του Ερασμία Παναγιώτου-Aderson	..... 500€
Στη μνήμη Ερασμίας Παναγιώτου-Aderson:	ο Κωνσταντίνος Αθ. Νέλλας (250€+130€) ..... 380€
	η Αριστέα Κολιολιού ..... 100€
Στη μνήμη Ευάγγελου Καλατζή: η σύζυγός του Σοφία Καλατζή	..... 250€
Στη μνήμη Αικατερίνης Παπαθεοδώρου-Μητσοπούλου, η κόρη της Γεωργία Μητσοπούλου	..... 60€

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΜΑΣ

Δεν βρέθηκαν καταθέσεις για αυτό το τετράμηνο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: είναι σημαντικό να θάξετε και το πατρώνυμο για να μην μπερδεύμαστε με τις συνωνυμίες μια και υπάρχουν πολλές στο χωριό μας.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΑΦΕΝΕΙΟ: ΟΥΡ. ΡΙΖΟΥ 69 80 79 38 09

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ: Τηλ. & FAX:	22 360-92 877
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ:	22 360-22 222 & 22 225 & 23 700
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ:	22 360-22 775
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:	22 360-22 213
ΓΥΜΝΑΣΙΟ:	22 360-22 314
ΛΥΚΕΙΟ:	22 360-22 555 & 22 360-23 481
ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟ:	22 360-22 236
ΔΕΗ:	22 360-22 247 Βλάβες 22 360-23 677
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	22 360-22 122 & 22 360 22 383
ΙΚΑ:	22 360-22 242
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ:	22 363-50 000
ΚΤΕΛ: 22 360-22 553	ΤΑΞΙ: 22 360-22 441
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ:	22 360-23732 - 23 733-22 299
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:	22 360-22 319
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΑΓΡΟΤΙΚΗ:	22 360-22 225 & 23 700
ΛΟΥΤΡΑ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟΥ:	22 360-22 510 & 22 518
ΤΑΒΕΡΝΑ: Παπαθεοδώρου Νίκος	22 360-22 937
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ: Αργυρίου Βασ.	22 360-22 240
	Βασιλείου Χρήστος 22 360-22 671
	Κελεσιάδου-Κούτρα Ευσ. 22 360-22 766
	Λαμπρακόπουλος Χαρ. 22 360-22 384

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ:	έδρα Σπερχειάδα
Ιστότοπος Δήμου: www.dimosmakrakomis.gov.gr	
Τηλεφωνικό Κέντρο: για όλες τις Υπηρεσίες	22 363-50 200
Δήμαρχος: Γραφείο (κ. Γκόλφη)	22 363-50 250 - F 50 202
Δημοτικό Συμβούλιο:	22 363-50 201 - F 50 221
Νομική Υπηρεσία:	22 363-50 208
Τεχνική Υπηρεσία:	22 363-50 213 & 50 255 - F 50 259
Διευθυντής:	22 363-50 210 - F 22 363-50 211
ΚΕΠ:	22 363-50 100 & 223 & 224 F 226
ΚΕΦ:	22 363-50 218
Αντιδήμαρχοι, Σπερχειάδα:	22 363-50 243 & 245
Δημοτική Ενότητα Μακρακώμης:	22 363-50 100
Αντιδήμαρχος Ενότητας Μακρακώμης:	22 360-23 450
Δημοτική Ενότητα Αγίου Γεωργίου:	22 363-50 308 & 309
Αντιδήμαρχος Ενότητας Αγίου Γεωργίου:	22 363-50 313
Δημοτολόγιο (Σπερχειάδα):	22 363-50 228
Δημοτολόγιο - Ληξιαρχείο:	22 363-50 227 - F 50 211
Πρωτόκολλο (Σπερχειάδα):	22 363-50 209 - F 50211
Οικονομική Υπηρεσία:	22 363-50 215 & 203 & 244
Ταμειακή Υπηρεσία:	22 363-50 112 - F 22 363-50 112
Κοινωνική Προστασία:	22 360-45 172 και F 45 172

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ

Ο εκλεγμένος τοπικός Σύμβουλος Ροβολιαρίου **Σπυρίδων Αθαν. Μιχαλόπουλος** μας έστειλε την παρακάτω επιστολή:

«Καλημέρα σας κ. Νέλλα!

Μετά από τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε πρόσφατα, κατά την οποία σας ενημέρωσα ότι στο κείμενο για τα αποτελέσματα των Δημοτικών εκλογών υπάρχει μια σημαντική παράλειψη: Τοπικός Σύμβουλος με την παράταξη του **κ. Κώστα Καραγιάννη** στο χωριό μας έχω εκλεγεί εγώ.

Προς αποκατάσταση των πραγματικών δεδομένων και με σεβασμό προς τους ψηφοφόρους του Ροβολιαρίου, θα ήθελα στην επόμενη έκδοση της εφημερίδας να γίνει η απαραίτητη διόρθωση.

Με εκτίμηση, Σπυρίδων Μιχαλόπουλος, Τοπικός Σύμβουλος Ροβολιαρίου».

Ο Σπύρος έχει δίκιο και του το εξήγησα στην τηλεφωνική μας επικοινωνία.

Τον ευχαριστώ για την κατανόηση και την ευγενική του επιστολή.

Τελικά, **οι τοπικές Αρχές του χωριού** αποτελούνται από τον **Γεώργιο Ζιαγγουδά, Πρόεδρο** και τους **Μαρία Παντ. Ρίζου και Σπυρίδωνα Αθαν. Μιχαλόπουλο, Τοπικούς Συμβούλους**.

Ηλίας Νέλλας

ΑΞΙΟΛΟΓΗ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΗ

Επίσης ο Σπυρίδων Μιχαλόπουλος μας ενημερώνει ότι ο αδελφός του **«Αναστάσιος Μιχαλόπουλος**, γιος του Αθανασίου Μιχαλόπουλου και της Αικατερίνης Νέλλα, τον Φεβρουάριο του 2024 **προήχθη σε Αρχιπύραρχο στο Πυροσβεστικό Σώμα Ελλάδας** και εκτελεί χρέη Υποδιοικήτη στο ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.).

Θα ήταν μεγάλη μας χαρά, και τιμή η δημοσίευση αυτού του γεγονότος στα «ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ».

Επίσης, εάν και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν θα ήταν χαρά του η ενημέρωση των τοπικών αρχών του χωριού μας για την πυρασφάλεια και προστασία των κατοίκων του Ροβολιαρίου ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες».

Σ.Μ. 24/3/2024

Θερμά συγχαρητήρια στον Αναστάση για την έξοχη πορεία του στο Πυροσβεστικό Σώμα.

Αυτή η ενδιαφέρουσα εξέλιξη, των **αδελφών Μιχαλόπουλου (Σπύρου και Αναστάση)** μας έκανε να σκεφτούμε την πολύτεκνη οικογένεια του σιδηρουργού του χωριού μας **Αναστάση Μιχαλόπουλου και της συζύγου του Ειρήνης** το γένος Αναγγώστου.

Απέκτησαν 6 παιδιά, 13 εγγόνια και 18 δισέγγονα!!!

Πρώτος ήταν ο **Βασίλης Μιχαλόπουλος** (αγροτοκτηνοτρόφος), παντρεύτηκε τη Ζωή Παπακώστα και εγκαταστάθηκαν στο Περιβόλι Δομοκού. Απέκτησαν 3 παιδιά (τον Αναστάση, την Ειρήνη και τον Γιάννη) και 5 εγγόνια (τη Βασιλική, τον Γιάννη, τον Σπύρο, τον Δημήτρη και τον Βασίλη).

Δεύτερη ήταν η **Γεωργία Μιχαλοπούλου**, παντρεύτηκε τον Φώτη Σπυρόπουλο (οικοδόμο), εγκαταστάθηκαν στη Μακρακώμη και απέκτησαν 3 παιδιά (την Αικατερίνη, την Αρετή και τον Δημήτρη) και 5 εγγόνια (τη Βασιλική, τη Γεωργία, τη Μαρία, τον Φάνη και τον Γιώργο).

Τρίτος είναι ο **Θεοδόσης Μιχαλόπουλος** (ιδιωτικός υπάλληλος), παντρεύτηκε την Αντωνία Σχίζα και εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα. Απέκτησαν 2 παιδιά (τη Μαρίνα και τον Γιάννη) και 3 εγγόνια (την Έφη, τον Θεοδόση και τον Σπύρο).

Τέταρτος ήταν ο **Γιάννης Μιχαλόπουλος** που απεβίωσε 5 ετών.

Πέμπτος είναι ο **Αθανάσιος Μιχαλόπουλος** (οικοδόμος), παντρεύτηκε την Αικατερίνη Νέλλα και εγκαταστάθηκαν στη Μακρακώμη. Απέκτησαν 2 παιδιά (τον Αναστάσιο και τον Σπύρο) και 3 εγγόνια (την Αγορίτσα, τη Μαρία και τον Αθανάσιο).

Έκτος είναι ο **Δημήτριος Μιχαλόπουλος** (μουσικός), παντρεύτηκε τη Βασιλική Στρωματιά και εγκαταστάθηκαν στη Μακρακώμη. Απέκτησαν 3 παιδιά (την Ειρήνη, την Αλέκα και την Τασούλα) και 2 εγγόνια (τη Χρύσα και τον Χρήστο).

Ηλίας Νέλλας

Ο χρόνος

Βρες χρόνο για δουλειά – αυτό είναι το τίμημα της ευτυχίας.

Βρες χρόνο για σκέψη – αυτό είναι η πηγή της δύναμης.

Βρες χρόνο για παιχνίδι – αυτό είναι το μυστικό της αιώνιας νιότης.

Βρες χρόνο για διάβασμα – αυτό είναι το θεμέλιο της γνώσης.

Βρες χρόνο για όνειρα – αυτά θα τραβήξουν το όχημά σου ως τ' αστέρια.

Βρες χρόνο ν' αγαπάς και ν' αγαπιέσαι – αυτό είναι το προνόμιο των Θεών.

Βρες χρόνο να κοιτάς ολόγυρά σου – είναι πολύ σύντομη η μέρα για να είσαι εγωιστής.

Βρες χρόνο να γελάς – αυτό είναι η μουσική της ζωής.

Παλιά Ιρλανδέζικη προσευχή

Ο Απόστολος Σταυριανάκης

μαθητής της Β΄ τάξης Λυκείου του ιδιωτικού εκπαιδευτηρίου Ρόδου

«ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ» (ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΡΟΔΟΥ)

έλαβε το δεύτερο βραβείο ποίησης πανελλαδικά

με το ποίημά του «Η ιστορία των κυμάτων» (ΛΥΚΟΦΡΩΝ)

το οποίο και δημοσιεύουμε συγχαίροντάς τον από καρδιάς.

«Η ιστορία των κυμάτων»

Σκέψεις που κλυδωνίζονται,
συναίσθημα ανάμεικτα στην ποικιλία της ψυχής.
Σα ναυαγός αισθάνομαι
που εκτελώ το τελευταίο μου ταξίδι
παλαίμαχος του ονείρου.
Κάθε ρυτίδα μια υπενθύμιση στη γέρικη καρδιά μου!
Δακρύζω στο πέρασμα των αναμνήσεων.
Πώς άραγε να τελειώνει η διαδρομή;
Και κάθε μέρα που περνά ένα σκαλί μακρύτερα από τον θρόνο μου.

Ποτέ δε θέλησα να ξανοιχτώ σε ήρεμη θάλασσα,
ποτέ μου δεν επιθύμησα να αγκυροβολήσω σε απάνεμα λιμάνια.
Ήταν στο αίμα μου, βλέπεις, να διαλέγω τη φουρτούνα.
Απ' τη λαχτάρα μου να ζήσω όσα γίνεται περισσότερα ξέχασα να φοβάμαι!
Τώρα σκιά του πάθους μου, πλοίο της γαλήνης.

Θαυμάζω τους νέους ναύτες που στέκονται στην πρύμνη κι ατενίζουν το μέλλον.
Ρίγη συγκίνησης με διαπερνούν.

Ήμουν κι εγώ κάποτε σαν κι αυτούς.
Ατρόμητος, μα κι άπειρος απ' της ζωής τα πάθη.
Τώρα είναι η δική τους σειρά να γνωρίσουν τα τέρατα που γεννά η φαντασία
όταν σε δέρνει η αρμύρα της μοναξιάς δεμένος στο κατάρτι.
Κι εγώ ξωμάχος σ' αυτό το ξερονήσι
προσμένω έναν σωτήρα να διηγηθώ τα όσα είδα κι άκουσα.
Να δώσω οίστρο στην ιστορία των κυμάτων.
Ζω με αυτήν την ελπίδα καθώς ο ήλιος βυθίζεται και πάλι
στης καρδιάς μου το μπλαβί πέλαγος.

Κάθε τέλος δικό μου είναι η αρχή κάποιου άλλου.

Έτσι δε λένε;

Ή τουλάχιστον, έτσι μου είπαν κάποτε.

Γνωρίζοντας τους γείτονες
και τις Θρησκείες τους

Γράφει ο Γιώργος Χατζάτογλου

Πριν χρόνια ένας μελετητής της εξέλιξης της σκέψης των παιδιών... και των κοινωνιών πήγαινε εκεί που έπαιζαν τα παιδιά και έπιανε κουβέντα μαζί τους. Ξεκινούσε από το δεδομένο ότι **όλα τα παιχνίδια έχουν κανόνες**. Μετά προσπαθούσε να πάρει τις απόψεις των παιδιών σε διάφορα θέματα και τις κατέγραφε. Δύο από τα βασικά που τον ενδιέφεραν ήταν:

1. Ποιος επινόησε τα παιχνίδια; και
2. Αν μπορούμε να αλλάξουμε τους κανόνες ενός παιχνιδιού.

Μελετώντας τις απαντήσεις των παιδιών διαπίστωσε ότι στο πρώτο του ερώτημα τα μικρότερα παιδιά –με πρώτη σκέψη– απαντούσαν: «ο Θεός», ενώ τα μεγαλύτερα –με ωριμότερη σκέψη– «αυτοί που τα σκέφτηκαν». Στο δεύτερο ερώτημά του παρατήρησε ότι τα μικρότερα παιδιά έλεγαν με απόλυτο τρόπο «ΟΧΙ, δεν μπορούμε», αλλά δεν τους τηρούσαν και δεν καταλάβαιναν ότι τους παρέβαιναν, τα δε μεγαλύτερα παιδιά έλεγαν «ΝΑΙ, αρκεί να συμφωνήσουμε, έτσι αλλάζουν οι Νόμοι και τα Συντάγματα».

Το συμπέρασμα από αυτή την απλή ιστορία είναι ότι **«οι πρώιμες ηλικίες και κοινωνίες είναι θεοκρατικές»**. «Εστι δικής οφθαλμός ος τα πάνθ' ορά» (υπάρχει ένα δίκαιο μάτι που τα βλέπει όλα).

Οι εξ ανατολών γείτονές μας **πιστεύουν στο Ισλάμ**, λέγονται Μουσουλμάνοι ή Μωαμεθανοί.

Οι θρησκείες ονομάζονται συνήθως με το όνομα του λαού που την υιοθετεί ή του ιδρυτή τους. Ο **Ιουδαϊσμός** και ο **Ινδουισμός** έχουν πάρει τα ονόματα των λαών ενώ ο **Χριστιανισμός** έχει ονομαστεί με το όνομα του Χριστού όπως και ο **Βουδισμός** πήρε το όνομα του ιδρυτή του. Το όνομα **Ισλάμ** έχει επιλεχτεί από τον ίδιο το λαό. Και ο **Μωάμεθ δεν είναι ο ιδρυτής του Ισλάμ αλλά ο προφήτης του**.

Το **Ισλάμ** εμφανίστηκε στις αρχές του 7ου αιώνα (το 622 μ.Χ.) και κήρυκας του είναι ένας άνθρωπος, ο Μωάμεθ. Εκείνος επέμενε πως τον επισκέφτηκε ο αρχάγγελος Γαβριήλ σε συναντήσεις που συνεχίστηκαν επί 23 χρόνια ως το θάνατό του και μέσα από αυτές τού αποκαλύφθηκαν Θεϊκά λόγια που καταγράφηκαν και αποτελούν το **Κοράνι**, το ιερό βιβλίο του **Ισλάμ**, που θεωρείται η τελευταία αποκάλυψη του Θεού, του Αλλάχ.

Οι βασικές πεποιθήσεις του **Ισλάμ** είναι πως ο **Αλλάχ είναι ο μοναδικός Θεός και ο Μωάμεθ ήταν ο προφήτης του**. Ένας άνθρωπος δέχεται το **Ισλάμ** μόνο αν επαναλάβει αυτήν την φράση. Η λέξη μουσουλμάνος σημαίνει «αυτός που υποτάσσεται στον Αλλάχ». Το ισλάμ ισχυρίζεται πως είναι η μοναδική αληθινή θρησκεία από την οποία προκύπτουν όλες οι υπόλοιπες (συμπεριλαμβανομένου του ιουδαϊσμού και του χριστιανισμού).

Οι Μουσουλμάνοι βασίζουν τη θρησκευτική ζωή τους σε πέντε στύλους ή πυλώνες:

1. **Την ομολογία πίστωσης** (σχάντα): «Δεν υπάρχει άλλος Θεός πέρα από τον αληθινό Θεό (Αλλάχ) και ο Μωάμεθ είναι απεσταλμένος του».
2. **Την προσευχή** (σαλάτ): κάθε μέρα πρέπει να κάνουν πέντε προσευχές.
3. **Τη φιλανθρωπία** (ζακάτ): πρέπει να δίνουν στους φτωχούς γιατί τα πάντα έρχονται από τον Αλλάχ.
4. **Τη νηστεία** (σάουμ): κατά τη διάρκεια του 9ου μήνα του Ραμαντάν (Ραμαζανιού).
5. **Το προσκύνημα στη Μέκκα** (Χατζ): τουλάχιστον μια φορά στη ζωή του ο πιστός πρέπει να κάνει ένα προσκυνηματικό ταξίδι στη Μέκκα (κατά τη διάρκεια του δω-

Συνέχεια στην 6η σελ.

Η χειμερινή Συνεστίαση του Συλλόγου

Στις 3 Μαρτίου 2024 συναντηθήκαμε στον καθιερωμένο πλέον χώρο μας, την «ΤΑΒΕΡΝΑ ΚΟΤΡΩΝΙΑ» για τις ευχές του νέου χρόνου, το κόψιμο της βασιλόπιτας και για το σχετικό γλέντι.

Ήμασταν αρκετοί, ευχηθήκαμε ο ένας στον άλλο και ευχαριστηθήκαμε τα εδέ-

σματα, την περιποίηση και τον χορό.

Καλή αντάμωση τον Αύγουστο στο χωριό με το Λαϊκό Πανηγύρι μας και τις υπόλοιπες εκδηλώσεις.

Απολαύστε τις φωτογραφίες που τα λένε όλα.

Παρεμβάσεις για την αντιπλημμυρική θωράκιση της Θεσσαλίας

Τι προτείνει η ομάδα των Ολλανδών εμπειρογνομόνων η οποία παρέδωσε την πρώτη της έκθεση στην κυβέρνηση

«**Ξεχάστε τα μεγάλα, ακριβά φράγματα.** Αντ' αυτών **δώστε ζωτικό χώρο στα ποτάμια**». Αυτό είναι ένα από τα **βασικά μηνύματα** που στέλνει στην **κυβέρνηση η ομάδα των Ολλανδών εμπειρογνομόνων**, σχετικά με την **αντιπλημμυρική προστασία της Θεσσαλίας**.

Η ομάδα, σύμφωνα με ρεπορτάζ της «Καθημερινής», υποστηρίζει ότι **πρέπει να γίνουν παρεμβάσεις σε τρία επίπεδα – πρόληψη, διακυβέρνηση, διαχείριση κρίσεων**– και θα τα συμπεριλάβει στην τελική πρότασή της για τον θεσσαλικό Κάμπο και την ανάταξη της αγροτικής παραγωγής του.

Τι είδαν και τι εισηγούνται οι Ολλανδοί

Κοίτες: Βιομηχανίες και οικισμοί έχουν χτιστεί

πάνω σε πλημμυρικές ζώνες χειμάρρων και ποταμών, διαπιστώνουν οι εμπειρογνώμονες και προτείνουν **να δοθεί χώρος στα ποτάμια**.

Φράγματα: Συνιστάται η αποφυγή των μεγάλων φραγμάτων που κοστίζουν, ενώ επιδεινώνουν ενίοτε τον κίνδυνο πλημμύρας, αφού έχουν κατασκευαστεί για αλλότριο σκοπό (άρδευση, παραγωγή ενέργειας).

Καλλιέργειες: Προτείνεται η **αποφυγή υδροβόρων καλλιεργειών**, που οδηγεί τους αγρότες είτε σε υπεράντληση των υπόγειων υδάτων είτε ακόμη και σε κατασκευή παράνομων φραγμάτων.

Διαχείριση: Διαπιστώνεται κατακερματισμός

αρμοδιοτήτων σε πλήθος οργανισμών, χωρίς καν αντιστοίχιση με τα όρια των υδρολογικών λεκανών. Θα καταρτιστεί σχετικό σχέδιο για ενιαία διαχείριση των υδάτινων πόρων.

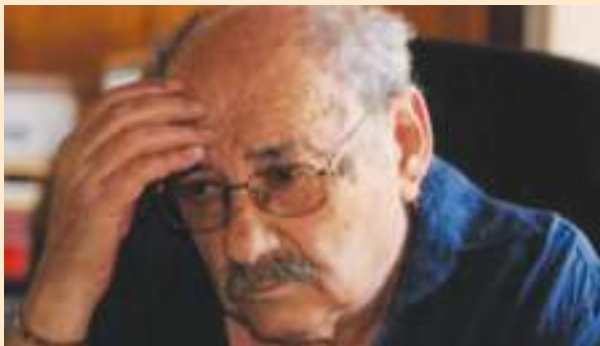
Έγκαιρη ειδοποίηση: Επισημαίνεται άμεση ανάγκη για την εγκατάσταση ενός συστήματος έγκαιρης ειδοποίησης που θα λειτουργεί σε 24ωρη βάση και θα επεξεργάζεται πληροφορίες για τις πλημμυρικές ροές σε πραγματικό χρόνο.

Κάτι ανάλογο διατυπωνόταν και στο δικό μας κείμενο που δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο φύλλο μας με τον τίτλο: «ΘΕΣΣΑΛΙΑ: ΤΙ ΜΑΣ ΔΙΕΦΥΓΕ ΣΤΗ ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΘΡΗΝΟΥ».

Ηλίας Νέλλας

ΔΙΝΩ = ΚΕΡΔΙΖΩ

Πολιτισμός είναι η συμπεριφορά των ανθρώπων, όχι τα μάρμαρα Χρόνης Μίσσιος

Πίσω στο μακρινό παρελθόν, ο Χρόνης Μίσσιος, σχετικά με την συμπεριφορά των ανθρώπων, τη μεταξύ τους συνεργασία και τον πολιτισμό μας, αυτά είχε δηλώσει, σε μια εκ των πολλών εξαιρετικών συνεντεύξεων που ο ίδιος είχε δώσει...

Για πολλούς, τα λόγια του Έλληνα φιλόσοφου και ποιητή της ζωής, **Χρόνης Μίσσιος**, αποτελούν ανεκτίμητο θησαυρό, που ίσως κρύβουν ακόμη και τον μοναδικό τρόπο σωτηρίας του ανθρώπου και της κοινωνίας, αλλά και τον μοναδικό τρόπο σωτηρίας της φύσης, της ίδιας της Ζωής.

Ο **Χρόνης Μίσσιος** έφυγε από τη ζωή στις **20 Νοεμβρίου του 2012**, πολλά όμως από τα λόγια του έμειναν ως παρακαταθήκη στις επόμενες γενιές...

Ο πολιτισμός για τον Μίσσιο ήταν η συμπεριφορά των ανθρώπων και η παιδεία τους. Όχι τα Μάρμαρα, όπως ο ίδιος δήλωνε. Ακολουθεί το σχετικό απόσπασμα:

«Όταν μεταλλάσσονται οι άνθρωποι, και παύουν να είναι άνθρωποι, **μαθαίνουν να παίρνουν μονάχα και όχι να δίνουν**. Και αυτό είναι μια μονοσήμαντη σχέση και αρνητική. Είναι η κυρίαρχη σκέψη του λογοκρατούμενου δυτικού πολιτισμού. Διότι υπάρχει και μια άλλη σκέψη και φιλοσοφία: **όταν δίνω κάτι, κερδίζω περισσότερο! Όταν έχω οχτώ και δώσω τα τρία έχω έντεκα, λένε οι σοφοί μας**. Ενώ ο λογοκρατούμενος (ορθολογικός) δυτικός πολιτισμός λέει, αντίθετα, ότι όταν έχω οχτώ και δώσω τα τρία, μού μένουν πέντε. Γιατί; **Διότι το κεντρικό σημείο της «φιλοσοφίας» τους είναι τα αντι-**

κείμενα και όχι τα συναισθήματα.

Αυτό, δηλαδή, που είχε πει ο Επίκουρος πριν δυόμιση χιλιάδες χρόνια: **προσέχτε, γιατί οι κτήσεις γίνονται κτήτορες και σας κάνουν δούλους!** Ποιος τον άκουσε; Ποιος μπορεί σήμερα να καταλάβει αυτό το... ανώμαλο αριθμητικό σύνολο: $8-3=11$;

Κι όμως!

Παλιότερα, που έρχονταν οι Αλβανοί και τους αντιμετωπίζαμε σαν εγκληματίες, κλέφτες, φοινιάδες, γύριζα από τον Άγιο Στέφανο, ήταν χειμώνας και χιόνιζε στον δρόμο και βλέπω ένα ζευγάρι να περπατάει μέσα στο χιόνι και στο βοριά, η γυναίκα κρατούσε ένα μωρό τυλιγμένο με κουβέρτες στην αγκαλιά της και ο άντρας πήγαινε από δίπλα.

Σταμάτησα δίπλα τους και τους ρώτησα που πάτε; Μου λένε -στραβά κουτσά συνεννοηθήκαμε- πάμε στο Κέντρο Υγείας. Τους βάζω, λοιπόν, μέσα στο αυτοκίνητο –αυτοί απόρησαν– και τους πάω στο Κέντρο Υγείας. Κανονίζω, εκεί, να τους δει ο γιατρός... Ε, αυτό το βλέμμα που μου έριξε η γυναίκα, είχε τόση ευγνωμοσύνη, τόσες ευχαριστίες, που εγώ δεν θα το ξεχάσω στη ζωή μου.

Κάθε φορά που κάνω μια τέτοια πράξη, ζω πολύ καλά για αρκετό καιρό. Όταν δίνεις κάτι, πάντα κερδίζεις και κερδίζεις τα πιο πολύτιμα. Κερδίζεις τα καλά συναισθήματα.

Πώς να γεμίσεις συναισθήματα τα οποία να γεννήσουν και πράγματα μέσα σου;

...Γι' αυτό λέω, κατ' αρχήν να σπάσουμε τις μεγάλες πόλεις, να πάμε στα χωριά μας, να πάμε σε μικρές κοινότητες, σε ανθρώπινα μέτρα. Η κοινωνία είμαστε και εμείς. Όταν αλλάζουμε τον εαυτό μας, αλλάζουμε και την κοινωνία. Δεν φεύγουμε απ' την κοινωνία, συγκροτούμε μια άλλη στην οποία θέλουμε να ζήσουμε. Ανθρώπινη.

Όπου θα μπορούμε να κοιταζόμαστε στα μάτια, όπου οι λέξεις θα 'χουν νόημα, το καλημέρα θα 'ναι καλημέρα, όπου οι ανθρώπινες σχέσεις, η τρυφερότητα, η αγάπη, ο έρωτας, η δημιουργία, η ζωή, η ανταλλαγή των απόψεων, των ιδεών, της κριτικής σκέψης κι όλα αυτά τα καταπληκτικά πράγματα θα

έχουν νόημα. Ξέρετε με πόσα όμορφα πράγματα μπορεί να ζήσει ο άνθρωπος έξω από αυτά που μας υποχρεώνει το σύστημα να κάνουμε;

Θυμάμαι μια φορά, μου έχει πει η γυναίκα μου, παλιά στο Σουφλί τον χειμώνα, οι κοπέλες μαζεύονταν σε μια αποθήκη και ξεφλούδιζαν το καλαμπόκι και η μία ήτανε αναγνώστρια, είχε ένα βιβλίο και διάβαζε και οι άλλες ακούγανε. Φαντάζεσαι μια τέτοια συντροφιά μια χειμωνιάτικη νύχτα; Να διαβάσει καλή λογοτεχνία; Πόσες συγκινήσεις, πόσα συναισθήματα ενώνουν αυτή την παρέα εκείνη τη στιγμή, πόσο την ανεβάζει σε αισθητικό επίπεδο, πόσο ενδιαφέρον μπορεί να έχει αυτό το πράγμα;

Λοιπόν, μπορούμε να ξαναζήσουμε τέτοιες ανθρώπινες στιγμές, να ξαναβρεθούμε σαν άνθρωποι. Αυτό είναι το σημαντικό, αυτό πρέπει να αναζητήσουμε, το τι θα φάμε και πως θα επιβιώσουμε είναι άλλο πρόβλημα το οποίο επίσης μπορούμε να λύσουμε πάρα πολύ απλά.

Με την τεχνολογία που έχουμε σήμερα, - αφού την πληρώσαμε που την πληρώσαμε πανάκριβα - μπορούμε να κάνουμε τα πάντα από το χωριό μας. Μέσα από το ίντερνετ μπορούμε να κάνουμε τα πάντα, και συγχρόνως να αξιοποιήσουμε και τη γη μας, γύρω γύρω. Όπου να 'ναι τέτοια θα κάνουμε, θα φυτεύουμε μαρούλια να τρώμε, θα έχουμε και μια κατσίκα που είναι η αγελάδα του φτωχού, γιατί βγάζει τα πάντα: γάλα, τυρί, βούτυρο, ό,τι θες...

Δεν αρκεί απλώς, να θέλουμε μια άλλη ζωή, πρέπει να την κατακτήσουμε! Πρέπει να ξαναβρούμε τον εαυτό μας. Είναι δύσκολα τα πράγματα για τους νέους. Για μας ήταν πιο εύκολα, γιατί στους νέους το σύστημα βομβαρδίζει την ψυχούλα τους. Εμάς μας έδερναν, μας έκλειναν στις φυλακές, μας εκτελούσανε. Εντάξει. Είμαστε ζωντανοί όμως.

Ο πολιτισμός είναι η συμπεριφορά των ανθρώπων και η παιδεία τους. Αυτό είναι πολιτισμός. Δεν είναι τα μάρμαρά μας».

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Μήτσος) ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ (1894-1983)

24η συνέχεια
Στη Σμύρνη, την πολυτραγουδημένη,
και στο εσωτερικό της Μικρασίας

Συνέχεια από την 1η σελ.

γείλαμε καφέ, βαρύ-γλυκό, τον ήπιαμε και όταν ζητήσαμε να πληρώσουμε ο σερβιτόρος μας είπε ότι είναι πληρωμένος από έναν Έλληνα. Μας τον έδειξε, τον ευχαριστήσαμε και φύγαμε βιαστικά μήπως και μετακινηθεί η Μονάδα μας.

Την άλλη μέρα μετακινηθήκαμε στο εσωτερικό και βρεθήκαμε στη Μπουρνόβα που δεν είχαν πάει ακόμη άλλοι Έλληνες στρατιώτες. Χύμηξαν κατά πάνω μας άντρες, γυναίκες, κορίτσια, μας αγκάλιαζαν και μας φιλούσαν κλαίγοντας, νομίζοντας οι φουκαράδες πως ήταν πλέον το τέλος της τυραννίας τους. Δυστυχώς αργότερα ήρθε το τέλος το δικό τους.

Σχεδόν μας έγδυσαν, μας πήραν τα άπλυτά μας, τα έπλυναν στο πι και φι, τα άπρισαν που ήταν μαυρισμένα από την κάπνα του καραβιού και μας τα έφεραν αγνώριστα από τη μεγάλη ασπράδα. Μείναμε εκεί περίπου μια βδομάδα. Αυτοί μας κουβαλούσαν φρούτα, γλυκά και ό,τι άλλο μπορούσαν να μας προσφέρουν. Ήταν τόση η αγάπη και η χαρά τους που και την καρδιά τους θα μας έδιναν που είδαν ελληνικό στρατό να πατήσει στα χώματά τους. Την τόσο καλή υποδοχή δεν τη συνάντησα σε άλλα μέρη που επισκεφθήκαμε αργότερα. Την έφερα στο νου μου πάντοτε, μέχρι και σήμερα.

Φεύγοντας από εκεί βαδίσαμε προς τη Μαγνησία περνώντας από δύσβατα μέρη και φτάσαμε στην πόλη της Μαγνησίας, μια μεγάλη πόλη με λίγους Έλληνες. Υπήρχε απέραντος κάμπος, στη μέση ένα ποτάμι. Και μια σιδηροδρομική γραμμή δίπλα που ερχόταν από τη Σμύρνη, πήγαινε προς Φιλαδέλφεια, Αφιόν Καραχισάρ, Εσκή Σεχίρ. Ο κάμπος ήταν όλο αμπέλια και οπωροφόρα δέντρα. Στις παρυφές υπήρχαν απέραντες συκαλλιέργειες που ξέραιναν τα σύκα για εμπόριο.

Πιο πέρα ήταν τα ερείπια των Σάρδεων, αρχαία πόλη της Λυδίας και πρωτεύουσα του Λυδικού κράτους (Κροίσιος), αργότερα πρωτεύουσα περσικής Σατραπείας και σημαντικό ελληνιστικό κέντρο.

Στη Μαγνησία μείναμε αρκετές μέρες. Μια μέρα ο λόχος μου -δεύτερη πυροβολαρχία- που είχε ανασυνταχθεί πλήρως κάναμε πορεία σε έναν λόφο και βγάλαμε φωτογραφία. Πήραμε ο καθένας από μία ως ενθύμιο και την κρατούσα μέχρι την κατοχή των Γερμανών. Κάηκε μαζί με το σπίτι μας.

Στην πόλη πήγαινα συχνά. Άλλοτε ως διερμηνέας των αξιωματικών για τα διάφορα ψώνια (κρέατα και ζαχαρωτά) και άλλοτε μόνος. Πήγαινα και καθόμουν στα τουρκικά καφενεία που μου άρεσε να κουβεντιάζω με τους Τούρκους. Έζησα τόσα χρόνια μαζί τους στην Πόλη και τους συμπαθούσα.

Μια μέρα περνούσα έξω από ένα συνοικιακό καφενείο και είδα έναν γέρο που καθόταν απέξω μόνος. Κάθισα δίπλα του για να του πιάσω κουβέντα για πλάκα. Αμέσως μου δίνει την ταμπακέρα του για τσιγάρο. Είναι η συνήθειά τους να προσφέρουν την ταμπακέρα τους για να αποκτήσουν τη συμπάθειά σου. Έκαμα τσιγάρο και πιάσαμε κουβέντα. Με ρώτησε από πού είσαι παιδί μου. Του λέγω από το Ζητούνι, δηλαδή από τη Λαμία. «Εγώ, μου λέγει, είμαι από το Γενί Σεχίρ, τη Λάρισα και όταν ήρθαν εκεί οι Έλληνες έφυγα για τη Θεσσαλονίκη και όταν ήρθαν και εκεί έφυγα και ήρθα εδώ. Τώρα ήρθατε κοντά μου και εδώ. Δεν φεύγω τώρα για παραπέρα, γέρασα και όπως βλέπω τα πράγματα πάει η Τουρκία, χάθηκε».

Και πράγματι, τότε η Τουρκία ήταν τελείως διαλυμένη. Στρατός δεν υπήρχε πουθενά και αν ήθελαν οι Σύμμαχοί μας θα παίρναμε και την Κωνσταντινούπολη με τη διπλωματία του Βενιζέλου, όπως έκανε αργότερα το σχέδιο της καταλήψεως ο Χατζηανέστης, αλλά με άλλο καθεστώς, το καθεστώς του Γούναρη και αντί για την Πόλη μας ρίξαν στη θάλασσα.

Στενοχωριέμαι πολύ να τα θυμάμαι όχι και να τα γράψω τα σφάλματα του έθνους μας που η διχόνοια φθάνει μέχρι την καταστροφή μας. Εάν το 1920 δεν έκαναν εκλογές να ανέβει στην εξουσία ο Γούναρης και να φέρει τον Βασιλιά και να διχαστεί ο στρατός και οι αξιωματικοί, θα έμεινε ο Βενιζέλος μέχρι τέλους του Αγώνα που αρχίσαμε στη Μικρά Ασία, θα βγαίναμε νικητές και θα είχαμε τη Συνθήκη των Σεβρών και την Πόλη με ευνοϊκή παράσταση με τη μεγάλη εξωτερική πολιτική του αείμνηστου Βενιζέλου, αλλά η αλλαγή έγινε από προπαγάνδα που δεν την κατάλαβαν οι πολιτικοί άνδρες της εποχής. Μας κατέστρεψαν. Υπήρξε κακή διοίκηση του στρατεύματος που δεν αντικαθιστούσαν τον στρατό τακτικά για να μην γογγύζουν οι στρατεύσιμοι, όπως η δική μου σειρά το 1914 που πάντα βρισκόταν σε όλα τα μέτωπα και οι ευνοούμενοι, οι κουραμπιέδες, όπως τους λέγαμε, έμειναν στα μετόπισθεν στην Αθήνα και τη Σμύρνη.

Όταν ήμασταν στη Μαγνησία άρχισαν να σχηματίζονται στο εσωτερικό της Τουρκίας, αντάρτικα σώματα, οι λεγόμενοι Τσέτηδες, ενώ τακτικός στρατός δεν υπήρχε πουθενά. Άρχισαν τις επιδρομές εναντίον μας από το χωριό Παπασλή, έξι ώρες μακριά από τη Μαγνησία, που ήταν ελληνικό. Κράτησαν γερά οι Έλληνες που είχαν για καπετάνιο τον Θύμιο Γάκη*, φυγάδα από το Μέτσοβο επειδή είχε κλέψει κάποια συγγενή του Αβέρωφ. Τον καταδίωξαν και ήρθε και κατέφυγε στο Παπασλή όπου παντρεύτηκε και είχε οικογένεια με παιδιά.

Πολέμησε γενναία ο Γάκης, παρτρύνοντας και τους άλλους και φωνάζοντας «Ζήτω η Ελλάδα», καταπάνω στους Τσέτηδες ώσπου τους νίκησαν, αλλά τελευταία τον πήρε μια σφαίρα και σκοτώθηκε.

Πριν από εμάς πήγε από τη Μαγνησία ένα δικό μας στρατιωτικό τμήμα να τους βοηθήσει, αλλά δεν πρόλαβε. Πήραν μόνο το πτώμα του Θύμιου Γάκη να το φέρουν στη Μαγνησία να το θάψουν με τιμές.

Μετά, το Τάγμα μας με διοικητή τον Κατσαρέλη, διετάχθη να πάμε να μείνουμε μόνιμα στο Παπασλή. Βαδίζοντας προς τα εκεί συναντήσαμε το τμήμα που επέστρεφε με το πτώμα του Θύμιου Γάκη σε ένα κάρο. Το Παπασλή ήταν ολόκληρο ελληνικό, πολύ γόνιμο. Όλοι οι αξιωματικοί πήγαν και συλλυπήθηκαν τη γυναίκα του Θύμιου Γάκη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Ο Θύμιος Γάκης (1855-1919) ήταν Έλληνας λήσταρχος που έδρασε στους ορεινούς όγκους των Τζουμέρκων και των Αγράφων. Το όνομά του συνδέθηκε με την απαγωγή για εκδίκηση το 1884 της Βλάχας αρχοντοπούλας Ευδοκίας Αβέρωφ-Τζουρανοπούλου. Για την απελευθέρωσή της απέσπασε λύτρα που αντιστοιχούσαν στο βάρος της σε χρυσά νομίσματα. Μεταμφιεσμένος πέρασε στα οθωμανικά εδάφη και έφτασε στην περιοχή της Σμύρνης όπου αγόρασε κτήματα και εγκαταστάθηκε μόνιμα και έζησε ως γαιοκτήμονας. Παντρεύτηκε την κόρη του Έλληνα Δημάρχου του χωριού Παπασλή. Κατά τη Μικρασιατική εκστρατεία συγκρότησε, με δικά του έξοδα, παραστρατιωτικό σώμα προς ενίσχυση του ελληνικού στρατού.

Η συνέχεια στο επόμενο φύλλο

Γνωρίζοντας τους γείτονες και τις Θρησκείες τους

Γράφει ο Γιώργος Χατζάτογλου

Συνέχεια από την 3η σελ.

δέκατου μήνα του ισλαμικού ημερολογίου).

Αυτά τα 5 δόγματα είναι το πλαίσιο της συμπεριφοράς που θεωρείται υποταγή για τους μουσουλμάνους και τα παίρνουν στα σοβαρά και κατά γράμμα. Η εισόδος ενός μουσουλμάνου στον παράδεισο εξαρτάται από την τήρηση αυτών των 5 πυλώνων.

Ο Αλλάχ σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας έχει στείλει πολλούς Προφήτες σε διάφορες περιοχές και διάφορες κοινότητες προκειμένου να τους δείξει τον σωστό δρόμο. Η ονομασία ισλάμ σημαίνει όλες οι θρησκείες που έχουν αποσταλεί στους ανθρώπους μέσω των Προφητών. Ένα κορανικό εδάφιο (σούρα) επισημαίνει: «Έχει ορίσει για εσάς ως θρησκεία αυτό που έχει διατάξει στον Νώε, αυτό που έχει αποκαλύψει σε εσένα και αυτό που έχει διατάξει στον Αβραάμ, τον Μωυσή και τον Ιησού».

Σε σχέση με τον χριστιανισμό το Ισλάμ έχει κάποιες ομοιότητες και σημαντικές διαφορές.

Όπως ο χριστιανισμός έτσι και το Ισλάμ, είναι μονοθεϊστική θρησκεία, αλλά, σε αντίθεση με τον χριστιανισμό, δεν δέχεται την ιδέα για την Αγία Τριάδα. Το Ισλάμ δέχεται κάποια μέρη της Βίβλου, τον Νόμο και τα Ευαγγέλια αλλά απορρίπτει το μεγαλύτερο μέρος των χριστιανικών Γραφών ως μη εμπνευσμένα από τον Αλλάχ (Θεό). Από τον Ιουδαϊσμό και τον Χριστιανισμό δέχονται τους αγγέλους, τους αρχαγγέλους Μιχαήλ και Γαβριήλ, τον διάβολο (σαϊάτ) και τη δράση του, την πίστη στην ανάσταση των νεκρών και 26 προφήτες μεταξύ των οποίων είναι ο Αβραάμ, ο Νώε, ο Μωυσής, ο Ισαάκ, ο Δαυίδ, ο Σολομών, ο Ζαχαρίας, ο Ιωάννης ο βαπτιστής και ο Ιησούς. Επίσης δέχονται και τα βιβλία των Προφητών: την Πεντάτευχο (αποκαλύφθηκε στον Μωυσή), τους Ψαλμούς (αποκαλύφθηκαν στον Δαυίδ) και τα Ευαγγέλια (στον Ιησού).

Το Ισλάμ, ισχυρίζεται πως ο Ιησούς ήταν μόνο προφήτης και όχι Υιός του Θεού. Ωστόσο ισχυρίζεται πως ο Ιησούς, αν και γεννημένος από παρθένο, δημιουργήθηκε ακριβώς όπως και ο Αδάμ από χώμα. Οι Μουσουλμάνοι σέβονται την Παρθένο Μαριάμ ως μητέρα του Μεσσία και όχι ως Θεοτόκο, δεν πιστεύουν πως ο Ιησούς πέθανε στο σταυρό και έτσι απορρίπτουν τη Σταύρωση και την Ανάσταση.

Τέλος το Ισλάμ διδάσκει πως ο παράδεισος κερδίζεται με καλές πράξεις και υποταγή στο Κοράνι.

Είναι ξεκάθαρο ότι το Ισλάμ και ο χριστιανισμός δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα αληθείς. Η ο Ιησούς ήταν ο μεγαλύτερος προφήτης ή ο Μωάμεθ, ή η Βίβλος είναι ο Λόγος του Θεού ή το Κοράνι, η σωτηρία λαμβάνεται ή μέσω πίστης στο Χριστό ή με τήρηση των 5 πυλώνων.

Αν απευθύναμε σε έναν οποιονδήποτε Μουσουλμάνο το ερώτημα τι είναι το Ισλάμ θα απαντούσε: «Είναι το όνομα της θρησκείας μας. Είναι η τελευταία και η πιο ολοκληρωμένη θρησκεία».

Όροι και ορολογίες

Ο όρος Ισλάμ αναφέρεται στη θρησκεία γενικά και σημαίνει υποταγή, υποταγή και ειρήνη.

Ο όρος Ισλαμικός αναφέρεται σε ένα πολιτικό, θρησκευτικό και πολιτιστικό κίνημα.

Είναι ένα κίνημα ακραίων Μουσουλμάνων που επιδιώκει τη διάδοση του Ισλάμ στους απίστευτους «δια πυρός και σιδήρου», με βία και πόλεμο. Εμφανίστηκε βέβαια στους κόλπους του Ισλάμ, αλλά ένας πολύ σημαντικός αριθμός Μουσουλμάνων δεν ακολουθεί το κίνημα. Μέσα στους κόλπους του Ισλαμισμού εμφανίστηκε και ο **Τζιχαντισμός**. Το κίνημα αυτό διεκδικεί την εφαρμογή του Ισλαμικού Νόμου ως νόμου του κράτους με βία μέσα, απορρίπτοντας κάθε ειρηνική διεκδίκηση ως ουτοπική.

Κοράνιο: το ιερό βιβλίο των Μουσουλμάνων. Περιλαμβάνει τις εντολές του Αλλάχ που τις μετέφερε σε επισκέψεις του ο Αρχάγγελος Γαβριήλ από το 610 έως το θάνατο του Μωάμεθ. Αργότερα, γύρω στο 650 μ.Χ., συγκεντρώθηκαν σε βιβλίο με 114 κεφάλαια. Ένα κεφάλαιο (σούρα) μπορεί να έχει πολλούς ή λίγους στίχους (κυμαίνονται από 3 έως 286).

Θρησκευτικοί λειτουργοί: Το Ισλάμ δεν αναγνωρίζει αξιώματα ιεροσύνης. Υπάρχουν μόνο συντονιστές λατρείας. Αυτοί είναι: ο **μουεζίνης** (καλεί τους πιστούς σε προσευχή), ο **ιμάμης** (είναι ο προϊστάμενος κατά τη δημόσια προσευχή), ο **κατιμπ** (ιεροκήρυκας). Αυτοί δεν έχουν ιδιαίτερη ιερατική ιδιότητα. Ούτε οι **ουλαμάδες** αποτελούν ιερατείο.

Εγίρα ή μετανάστευση (χιτζρα): Είναι το χρονολογικό έτος, το έτος μηδέν για το ισλαμικό ημερολόγιο και σχετίζεται με τη φυγή του Μωάμεθ από τη Μέκκα για τη Μεδίνα το 622 μ.Χ. επειδή στη Μέκκα συνάντησε αντίσταση στη διδασκαλία του.

Ιερός πόλεμος ή ιερό καθήκον (τζιχάντ): Είναι ο πόλεμος κατά των απίστων. «Όποτε συναντάτε τους απίστευτους, φονεύετε και κατασφάζετε τους», παρακινεί το Κοράνι. Επομένως η βία δικαιώνεται ως θεϊκή εντολή!

Τέμενος του Ομάρ: Ένα από τα σημαντικότερα ισλαμικά τεμένη παγκοσμίως. Βρίσκεται στην Ιερουσαλήμ και περικλείει τον βράχο, που, σύμφωνα με την αντίληψη του Ισλάμ, από εκεί αναλήφθηκε στους Ουρανοί ο Προφήτης Μωάμεθ αφήνοντας ως διάδοχό του έναν τοποτηρητή, έναν Χαλίφη. Κάτι ανάλογο με την Ανάληψη του Ιησού και του Προφήτη Ηλία.

Χαλίφης - Χαλίφες, Ιμάμης - Ιμάμηδες: Ο τοποτηρητής ή οι τοποτηρητές του Προφήτη Μωάμεθ. Συγκέντρωναν στα χέρια τους όλες τις εξουσίες, πολιτικές και θρησκευτικές. Κατά την εποχή των Χαλιφών και των Ιμάμηδων άρχισε να διαμορφώνεται και ο **Ισλαμικός Νόμος**, ο οποίος είναι ρυθμιστικός του τρόπου ζωής των Μουσουλμάνων (Σαρία). Ο **Ισλαμικός Νόμος** θεωρείται Θεϊός και αφορά κάθε πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας, πολιτική, κοινωνική, ιδιωτική, θρησκευτική κ.λπ. Οι διατάξεις αυτές δεν είναι ξεκάθαρες και έτσι διαμορφώθηκαν διαφορετικές σχολές ερμηνείας τους που οδήγησαν σε ξεχωριστούς κλάδους.

Σαρία: Είναι ο **Ισλαμικός Νόμος**, η μουσουλμανική νομοθεσία που καθορίζει με λεπτομέρειες τη συμπεριφορά και την κοινωνική ζωή των πιστών. Διαμορφώθηκε τους δύο πρώτους αιώνες του μουσουλμανικού χρονολογίου.

Σουνίτες: Είναι κυρίως οι Άραβες και οι Τούρκοι. Είναι οι ορθόδοξοι μουσουλμάνοι που μένουν πιστοί στη **σούννα** (την παράδοση). Οι ηγέτες τους ονομάζονται Χαλίφες.

Σιήτες: Είναι κυρίως οι Ιρανοί και ο ηγέτης τους ονομάζεται Ιμάμης. Είναι μουσουλμανικός κλάδος που προήλθε από τις ρίζες του Ισλάμ. Δεν αποσχίστηκαν. Αντιπροσωπεύουν μια άλλη έκφραση και κατεύθυνση της πρώτης ισλαμικής γενιάς.

Ισλαμλίτες: Προήλθαν από τους Σιήτες και διακρίνονται για μεγάλη προσαρμοστικότητα και συντονισμό στον ρυθμό ζωής και τα έθιμα των διαφόρων κρατών μέσα στα οποία υπάρχουν.

Αλεβίτες ή Αλαουίτες: Σημαντική ισλαμική ομάδα που σχετίζεται με τον κλάδο του σιητικού Ισλάμ, με επίκεντρο τη Συρία και την ανατολική Τουρκία. Βασικά χαρακτηριστικά της πίστης τους είναι:

- **Αγάπη και σεβασμός για όλους τους ανθρώπους** («Το σημαντικό δεν είναι η θρησκεία, αλλά το να είσαι άνθρωπος»).

- **Ανεκτικότητα απέναντι σε άλλες θρησκείες κι εθνικές ομάδες** («Αν πληγώσεις κάποιον, οι τελετουργικές προσευχές που έχεις κάνει δεν αξίζουν τίποτα»).

- **Σεβασμός για τους εργαζομένους** («η υψηλότερη πράξη λατρείας είναι να εργάζεσαι»).

- **Ισότητα ανδρών και γυναικών.** Τα δυο φύλα προσεύχονται δίπλα δίπλα και ασκείται **μονογαμία**.

Επίσης δεν κάνουν προσκύνημα στη Μέκκα, ούτε νηστεύουν κατά το ραμαζάνι και οι γυναίκες τους δεν φορούν μαντίλα.

Σαλαφιστές: Είναι υπερσυντηρητικοί σουνίτες μουσουλμάνοι - παίρνουν θέση για την επόμενη ημέρα στη Μέση Ανατολή, την οποία θέλουν να διαμορφώσουν σύμφωνα με τις θρησκευτικές παραδόσεις του 7ου αιώνα. Αποδέχονται το επιθετικό τζιχάντ ως νόμιμη έκφραση του Ισλάμ εναντίον των εχθρών του. Εμφανίστηκαν ως φυσικό επακόλουθο της αποικιοκρατίας.

Μουσουλμανική Αδελφότητα ή Αδελφοί Μουσουλμάνοι: Βασική αρχή τους είναι ότι απορρίπτονται την αρχή των εθνοτήτων. Όλοι οι Μουσουλμάνοι αποτελούν ένα «έθνος». Είναι ο Ισλαμισμός που αναπτύχθηκε μέσα στο Σουνιτικό Ισλάμ. Αντίστοιχο κίνημα εμφανίστηκε και μεταξύ των Σιητών Μουσουλμάνων και είχε και εκεί τις ρίζες του στην αποικιοκρατία. Από αφέντες είχαν μεταβληθεί σε υποκαπιτικούς.

Το Ισλάμ και η δημοκρατία: Οι Ισλαμιστές απασχολούνται με τη δημοκρατία μόνο ως μέσο ανόδου τους στην εξουσία και όχι επειδή πιστεύουν σε αυτήν ως πολιτικό σύστημα.

Αγροτική Οικονομία – Αγροτικό Ζήτημα Είναι πολλά αυτά που δεν πάνε καλά!

Και ο φετινός χειμώνας μας πρόσφερε τις καθιερωμένες πλέον «παραστάσεις» των αγροτών μας. Τριάντα χρόνια αγροτικών κινητοποιήσεων με ένα βασικό αίτημα: **Δώστε μας περισσότερα χρήματα** (καλύτερες τιμές - αυξημένες επιδοτήσεις - μεγαλύτερη επιστροφή πετρελαίου ή και αφορολόγητο πετρέλαιο - φτηνό ρεύμα - μεγαλύτερες αποζημιώσεις - διαγραφή χρεών!!!).

Μήπως, τελικά, αυτή η μεγάλη παραγωγική ομάδα συμπολιτών μας έχει εθιστεί στο να ζητάει αυτά που δικαιούται αντί να τα κερδίζει, όπως όλες οι άλλες παραγωγικές ομάδες του τόπου μας;

Η αγροτική οικονομία της χώρας μας έχει συσσωρευμένα άλυτα προβλήματα που δεν την αφήνουν να πάει μπροστά προς όφελος παραγωγών και καταναλωτών της χώρας μας.

Τελευταίως έχουν προστεθεί και νέες προκλήσεις: **η κλιματική κρίση και οι απαιτήσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της ΕΕ για το περιβάλλον.**

Είναι γεγονός ότι οι αγρότες μας πληρώνονται ελάχιστα για τα προϊόντα που παράγουν.

Όλοι στοχοποιούμε τους μεσάζοντες εμπόρους που κερδίζουν περισσότερα από τους παραγωγούς και επιβαρύνουν την τσέπη των καταναλωτών. Ωστόσο οι καταναλωτές (αστοί ή και αγρότες) στις Λαϊκές Αγορές βλέπουν τον παραγωγό να πουλάει τα μαρούλια, τα κρεμμυδάκια, το μαιντανό ή τα φρούτα στην ίδια τιμή που τα πουλάει και ο έμπορος της Λαϊκής.

Μια μεγάλη πληγή στα αγροτικά προϊόντα είναι και οι **Ελληνοποιήσεις εισαγόμενων** από τρίτες χώρες με αμφίβολες πρακτικές καλλιέργειας ή ανάπτυξης τους. Ασυνηθιστοί εισαγωγείς εκμεταλλεύονται τις επιθυμίες των καταναλωτών για ντόπια προϊόντα κατά το «παπούτσι από τον τόπο σου κι ας .....», βαφτίζουν ελληνικό ένα εισαγόμενο προϊόν και το προωθούν στην ντόπια αγορά εις βάρος παραγωγών και καταναλωτών. Πολλά από τα εισαγόμενα αγροτικά προϊόντα δεν κατευθύνονται σε κεντρικές αγορές οπωρολαχανικών αλλά σε περιοχές που παράγουν τα αντίστοιχα προϊόντα (**οι τετραπλάσιες ποσότητες μήλων που εισήχθησαν από Β. Μακεδονία, Σερβία και Πολωνία από 1/9/2023 μέχρι 8/2/2024 κατευθύνθηκαν κυρίως στην Πέλλα, τη Λάρισα και την Κοζάνη και οι 1.768 τόνοι ακτινιδίων που εισήχθησαν από Ιράν και Τουρκία πήγαν στην Πέλλα έναν από τους βασικούς Νομούς παραγωγής ακτινιδίων**). Ποιοι επωφελούνται από τις Ελληνοποιήσεις;

Οι παραγωγοί θα μπορούσαν να προστατεύουν και να αναβαθμίζουν την παραγωγή τους με δύο τρόπους: ιδρύοντας **υγιείς συνεταιρισμούς** που θα είναι σε θέση να κάνουν αποτελεσματικούς ελέγχους ή στήνοντας **καθετοποιημένες μονάδες** επεξεργασίας των προϊόντων τους. Ένας αμπελοργός, με εκτεταμένους αμπελώνες, αντί να δίνει τα σταφύλια του σε ένα οινοποιείο, θα μπορεί, ο ίδιος ή συνεταιριζόμενος, να επεξεργάζεται μεγαλύτερους όγκους σταφυλιών, να παράγει κρασί, να το εμφιαλώνει και να το προωθήει στις αγορές με υψηλότερη προστιθέμενη αξία.

Αν υπάρχουν **οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα**, αν εφαρμόζονται οι πιο σύγχρονες μέθοδοι ποτίσματος των καλλιεργειών, αν υπάρχει **οργανωμένη αγορά των διαφόρων εφοδίων τους** για να πετυχαίνουν καλύτερες τιμές (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ζωοτροφές ή άλλα εφόδια), αν χρησιμοποιούν **περισσότερη τεχνολογία**, αν υπάρχουν **ελληνικές ποικιλίες σπόρων**, τότε θα μειώνεται κατά πολύ το κόστος παραγωγής και θα αυξάνεται το κέρδος των παραγωγών ή θα παράγουν ανταγωνιστικά προϊόντα για εξαγωγές.

Οι επιστήμονες του Γεωπονικού Πανεπιστημίου εκτιμούν ότι το 25% των λιπασμάτων που πέφτουν στο χωράφι δεν χρειάζεται, είναι πεταμένα λεφτά. **Απουσιάζουν ειδικευμένοι επιστήμονες δίπλα στους αγρότες μας** να τους συμβουλευτούν. **Απουσιάζει και η διάθεση των αγροτών μας να εκπαιδεύονται** ώστε να γίνονται αποδοτικότεροι και αποτελεσματικότεροι. Πλήρη γεωργική κατάρτιση έχει μόνο το 0,7% των αγροτών μας (έναντι 10,2% των αγροτών στην ΕΕ), μόνο πρακτική εμπειρία το 94,1% (72,3% στις χώρες της ΕΕ), βασική κατάρτιση το 5,2% (έναντι 17,5% στην ΕΕ).

Η ελληνική ύπαιθρος, η οποία, εδώ και δεκαετίες **δεν έχει επαρκείς δομές στην εκπαίδευση και την υγεία**, όχι μόνο δεν προσελκύει νέους κατοίκους αλλά διώχνει και όσους έχουν γεννηθεί και μεγαλώσει εκεί. Ο αγροτικός πληθυσμός, στη συντριπτική του πλειοψηφία, είναι γερασμένος, με χαμηλό επίπεδο κατάρτισης και διάθεσης για αλλαγές. Στη χώρα μας μόνο το 7,2% των αγροτών είναι κάτω των 40 ετών (στην ΕΕ το 11,9%) και το 37,1% άνω των 65 ετών (στην ΕΕ το 33,2%).

Η αγροτική παραγωγή της χώρας μας έχει μέλλον. Χρειάζεται να εγκαταλειφθεί από αγρότες και πολιτικούς (της ΕΕ συμπεριλαμβανομένης) η συνήθης πρακτική για επιδόματα, παροχές, μέτρα υπέρ αγροτών με εκβιαστικά για

το σύνολο της κοινωνίας επιχειρήματα, «αν δεν στηρίχουμε θα πεινάσετε», παλιότερα οι διαγραφές χρεών, οι επιδοτήσεις για αποσύρσεις πλεονασμάτων, οι διευκολύνσεις για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού, παρά τον μικρό κλήρο γης (το 74,05% των επαγγελματιών αγροτών κατέχει μέχρι 50 στρέμματα, το 13,39% από 50-99 στρέμ. και μόνο το υπόλοιπο 12,56% πάνω από 200 στρέμ.). Τις προηγούμενες δεκαετίες του 1980, του 1990, του 2000 έφτασαν στους αγρότες μας δισεκατομμύρια ευρώ από τα ταμεία της ΕΕ (Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα). Πόσα από αυτά πήγαν για αύξηση του κλήρου κάθε αγρότη ή σε επένδυση για εκσυγχρονισμό ή καινοτομίες στις καλλιέργειές τους; Μήπως τροφοδοτούσαν με σαμπάνια ή ούισκι τα γοβάκια των διάφορων καλλιτεχνιδών στα στριπτιτζάδικα που απλώθηκαν σε όλη την ύπαιθρο;

Οι **Συνεταιρισμοί**, ευκαιρία για τους παραγωγούς όλου του κόσμου, είναι μια πονεμένη ιστορία για τη χώρα μας. Καμία άλλη χώρα στην Ευρώπη δεν είχε τόσους πολλούς Συνεταιρισμούς που παρήγαγαν τόσο μικρή αξία για τους αγρότες-μέλη τους. Δεν στήθηκαν στη λογική της δημιουργίας υπεραξίας από το παραγόμενο προϊόν προς όφελος του παραγωγού, αλλά για χειραγώγηση του αγροτικού κόσμου προς όφελος των πολιτικών ή να χρησιμοποιείται η αγροτική τάξη για άσκηση πολιτικής πίεσης, μέσω των ενδιάμεσων αγροτοπατέρων. Οδηγήθηκαν σε χρεωκοπία ως ιδέα από έλλειψη διάθεσης για **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**. Οι αγρότες μας σκέφτονται και λειτούργουν συλλογικά και συνεταιριστικά ή ατομιστικά;

Ωστόσο, **υπάρχουν και αποτελεσματικοί συνεταιρισμοί**: οι συνεταιρισμένοι παραγωγοί του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ζαγοράς, που παράγουν και πουλούν σε πολλές χώρες του κόσμου τα μήλα Ζαγορίν, λειτούργησαν συλλογικά και έκαναν ό,τι μπορούσαν για να σώσουν τη σοδειά τους, όταν ξέσπασε η κακοκαιρία "Daniel", για να μη χάσουν το εισόδημα και τους πελάτες τους. Επίσης ο Αγροτικός Συνεταιρισμός στην Ιεράπετρα Κρήτης με 200 μέλη διαχειρίζεται πάνω από 1.000 στρέμματα θερμοκηπίων, τυποποιεί ο ίδιος και εξάγει τα προϊόντα τους.

Η Συνεταιριστική Ένωση Οινοπαραγωγών Σαντορίνης αυτοπαρουσιάζεται στο διαδίκτυο ως εξής: «Στην αρχική μας μορφή ιδρυθήκαμε το 1911 ως «Κρασιά Σαντορίνης και Κεφάλαιο Προστασίας Οίνου». Σήμερα είμαστε ο μεγαλύτερος Συνεταιρισμός του νησιού και αντιπροσωπεύουμε 1.200 αμπελοκαλλιεργητές-μέλη μας με την ονομασία Οίνοι Santo. Ο συνεταιρισμός μας αναλαμβάνει **να συμβουλευεί και να προστατεύει τους τοπικούς αμπελοκαλλιεργητές, να παράγει υψηλής ποιότητας κρασιά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης, να εγγυάται την αυθεντικότητα και την ποιότητά τους, να τα προωθεί στις παγκόσμιες αγορές και να προάγει την βιώσιμη αμπελοκαλλιέργεια**».

Ηλίας Νέλλας

Ανασκόπηση μιας ζωής Παπαθεοδώρου Κωνσταντίνος: 31/03/1931-30/03/2024 σχεδόν ένας ολόκληρος αιώνας

Γράφει ο Ντίνος Παπαθεοδώρου

Αγαπητοί χωριανοί,
Συμπληρώνω σήμερα, 30/3/2024, 93 χρόνια ζωής και από αύριο θα αρχίσω να μετρώ τα 94.

Ευχαριστώ τον Θεό που έζησα τόσα χρόνια με υγεία, χρόνια με γεγονότα ευχάριστα αλλά και δύσκολα.

Γνώρισα πολλά, πέρασα πολλά, δοκίμασα χαρές και λύπες στο διάβα της ζωής μου, όπως και κάθε άνθρωπος.

Έζησα τα γεγονότα του πολυτάραχου εικοστού αιώνα με παγκόσμιο και εμφύλιο πόλεμο. Με περιπέτειες οικογενειακές, με αγώνες και αγωνία, με περιόδους φτώχειας, αλλά και προκοπής.

Είχα την τύχη να γεννηθώ στο ΡΟΒΟΛΙΑΡΙ. Στο χωριό που αγάπησα και εργάστηκα για την αξιοποίησή του. Ένα χωριό με το πλούσιο φυσικό περιβάλλον του, με τους ωραίους, φιλότιμους και εργατικούς κατοίκους. Ένα χωριό, με δύο Δημοτικά Σχολεία και δεκάδες μαθητές. Με ανθρώπους γεμάτους δίψα για ζωή και προκοπή. Όλοι, από το πρωί ως το βράδυ στη δουλειά: στο χωράφι ή στο κοπάδι, γιατί οι κάτοικοι ήταν γεωργοκτηνοτρόφοι. Ούτε σπιθαμή γης δεν έμεινε ακαλλιεργητή. Με καθημερινό κόπο και ιδρώτα εξασφάλιζαν τα προς το ζην και ήταν αυτάρκεις και αυτεξούσιοι. Η ζωή τους κυλούσε σκληρή και φτωχική, χωρίς ανέσεις και πολυτέλειες.

Τα πρώτα δέκα χρόνια 1930-1940 της παιδικής μου ηλικίας ήταν ευχάριστα και χαρούμενα, με τους γονείς μου, τον παππού, τη γιαγιά και τα αδέρφια μου Γιώργο και Βασίλικη. Μαθητής στο δημοτικό σχολείο των Αγίων Αποστόλων, με δάσκαλο τον πατέρα μου 1937-1943. Μια ζωή ευχάριστη, χωρίς να μας λείψει τίποτα. Με τον μισθό του πατέρα μου και τις εργασίες της μητέρας και της γιαγιάς μου στους κήπους και τα περιβόλια, με όλα τα αγαθά: αμπέλια με σταφύλια και κρασί, φρούτα από όλων των ειδών τα οπωροφόρα δέντρα, από τα κερράσια της Άνοιξης μέχρι τα καρύδια και τα κάστανα του Φθινοπώρου. Με παραδίπλα τις κατσίκες μας για το γάλα, το βούτυρο και το τυρί μας. Χρόνια ξέγνοιαστα και ευχά-

ριστα.

Από το 1940 άρχισαν τα δύσκολα χρόνια. Πόλεμος και κατοχή 1940-1944. Ευτυχώς στο χωριό μας δεν νιώσαμε την κατοχή μια και δεν το πάτησαν οι κατακτητές Ιταλοί και Γερμανοί.

Ακολούθησαν τα δύσκολα μαθητικά χρόνια 1943-1950, λόγω κατοχής και εμφύλιου. Πέντε διαφορετικά Γυμνάσια (Σπερχειάδας, δύο Λαμίας, δύο Τρίπολης Αρκαδίας) και δύο Ακαδημίες (Τρίπολης και Λαμίας).

Δύσκολα μαθητικά χρόνια μακριά από το χωριό και τα καλά του.

Το 1952 πτυχιούχος δάσκαλος. Περιμένω διορισμό που αργεί γιατί πρέπει να πάω στρατιώτης. Επιστρέφω στο χωριό και τα δύο καλοκαίρια δουλεύω αρχικά στην εργολαβία του δρόμου Μακρακώμης-Φουρνάς πέντε μήνες και μετά, το καλοκαίρι του 1953, για δύο μήνες στις κατασκηνώσεις στην Πορταριά του Πηλίου όπου υπηρετούσε ως Επιθεωρητής Σχολείων Βόλου ο θείος μου Γεώργιος Σακελλάρης. Τον υπόλοιπο χρόνο στις δουλειές του σπιτιού: κήπους περιβόλια, χωράφια και φύλακας στις κατσίκες μας.

Από τις 20 Ιανουαρίου 1954 μέχρι τις 20 Σεπτεμβρίου 1955, συνολικά 20 μήνες στρατιώτης. Τέσσερις μήνες στο Κέντρο Κορίνθου για τη βασική εκπαίδευση, τρεις μήνες στο 562 Τάγμα Πεζικού και 13 μήνες στον Λόχο Στρατηγείου της 2ης Μεραρχίας στην Έδεσσα. Μετά ήρθε η ευλογημένη ώρα να διοριστώ Δάσκαλος. Από την 20ή Ιανουαρίου 1956 μέχρι τις 3/1/1990 δάσκαλος σε τρία σχολεία: Στον Άγιο Γεώργιο Ευρυτανίας 4 χρόνια (μαθητές 89), στην Αγία Τριάδα Εύβοιας 7 χρόνια και 312 μαθητές και στην Παλλήνη Αττικής 23 χρόνια και 855 μαθητές. Συνολικά δίδαξα 1.256 παιδιά

που τα θεωρώ πνευματικά μου παιδιά, συνεργάστηκα με 65 συναδέλφους. Και σήμερα συνταξιούχος από το 1990 επί 34 χρόνια με τη βοήθεια του Θεού, κάτοικος Αγίας Παρασκευής Αττικής, με μια ευτυχισμένη οικογένεια με 3 παιδιά και 7 εγγόνια.

Ως Ροβολιαρίτης δεν ξέχασα ποτέ το χωριό μου. Από το 1958 μέχρι σήμερα μέλος του Συλλόγου Ροβολιαρίτων και από το 1968 έως το 2002 μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου επί 34 χρόνια. Γραμματέας, Πρόεδρος 18 χρόνια με πλούσιο έργο στο χωριό σε συνεργασία με τους τοπικούς άρχοντες και τις διάφορες υπηρεσίες, με εκατομμύρια πιστώσεις για έργα στο χωριό και εκδότης της Εφημερίδας του Συλλόγου «ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» με 72 φύλλα.

Σε αυτό το διάστημα εξέδωσα 30 βιβλία και φυλλάδια, όλα για το Ροβολιάρι.

Τα χρόνια περνούσαν γρήγορα, η ζωή συνεχίζεται, η κάθε μέρα αλλάζει και είναι διαφορετική από την προηγούμενη. Όμως, αλλάζει προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο; Αυτό είναι το ερώτημα όλων μας.

Μπορεί σήμερα να υπάρχουν ένα σωρό ανέσεις και ευκολίες. Τα υλικά αγαθά είναι άφθονα στη διάθεσή μας, αλλά δεν ιώθηουμε ευχαριστιμένοι. Πού πάμε; Τι ζητάμε; Χάσαμε το ανθρώπινο πρόσωπό μας.

Η ύπαιθρος ερήμωσε, τα χωριά – τα βασικά κύτταρα της κοινωνίας – χάθηκαν. Σήμερα ο περισσότερος πληθυσμός ζει στις πόλεις. Την ίδια μοίρα ακολούθησε και το χωριό μας. Οι χίλιοι και πλέον κάτοικοί του, παλιοί και νεότεροι γενιές, ζουν πλέον στην Αθήνα οι περισσότεροι ή στη Λαμία, τη Μακρακώμη, τη Λάρισα, τη Θεσσαλονίκη και σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας, ακόμα και στην Αμερική, την Αυστραλία, την Αφρική και την Ευρώπη.

Οι μόνιμοι κάτοικοι του χωριού ελάχι-

στοι, τα Σχολεία έκλεισαν από χρόνια. Νέοι δεν υπάρχουν πια. Τα χωράφια δεν καλλιεργούνται, οι ολάνθιστοι κήποι γέμισαν αγριόδεντρα και βάτα. Οι καρποί των οπωροφόρων δέντρων δεν μαζεύονται, τα ζώα εξαφανίστηκαν. Μαζί και τα γλυκόλαλα πουλιά. Όλα σε γεμίζουν θλίψη και απελπισία. Τα πατρικά σπιτία μένουν κλειστά.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει μερικά έργα: δρόμοι, πλατείες, υδραγωγεία, ΔΕΗ, ΟΤΕ, γήπεδα ποδοσφαίρου και μπάσκετ και η βασική αρτηρία που μας συνδέει με τον υπόλοιπο κόσμο, ο δρόμος Βίτωνης – Ροβολιαρίου. Έργα με πρωτοβουλία του Συλλόγου, με δωρεές χωριανών και με κρατικές επιχορηγήσεις, αλλά άνθρωποι δεν υπάρχουν πια να χαρούν αυτόν τον παραδεισένιο κόσμο. Ανακαινίστηκαν οι εκκλησίες, αλλά δεν υπάρχει παπάς. Δεν υπάρχει η συγκατοικία.

Χρόνια κάνουμε ενέργειες να γίνει ο δρόμος μέχρι τα όρια με τον Νομό Καρδίτσας με έτοιμες τις μελέτες αλλά χωρίς τη βούληση των κυβερνώντων να τον χρηματοδοτήσουν, για να ενώνει δύο Νομούς και δύο περιφέρειες. Έχω στείλει δεκάδες γράμματα ως πρόεδρος του Συλλόγου και ως απλός Ροβολιαρίτης σε όλους τους υπεύθυνους, αλλά το έργο δεν έγινε. Λυπηρό και απαράδεκτο φαινόμενο. Τι να κάνουμε; Όλοι ζητάνε την ψήφο μας και υπόσχονται ότι θα γίνει το έργο. Δυστυχώς μένουμε στο «ΘΑ».

Εγώ όλα αυτά τα χρόνια αγωνίστηκα και αγωνίζομαι μέχρι σήμερα. Πέτυχα πολλά. Γιατί αγάπησα και αγαπώ το χωριό που γεννήθηκα, έζησα και εργάστηκα με τις φτώχες δυνάμεις μου για την αξιοποίησή του. Ευχαριστώ τον Θεό που μου χάρισε υγεία και όλους τους χωριανούς.

Εύχομαι οι νέοι να συνεχίσουν το έργο του Συλλόγου.

Με αγάπη
Κωνσταντίνος Ι. Παπαθεοδώρου
Συνταξιούχος Δάσκαλος
ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΗΣ

Ειδήσεις ... Σχόλια Ειδήσεις ... Σχόλια

Νέα από το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου συνεδρίασε διαδικτυακά τρεις φορές κατά τη διάρκεια του τετραμήνου και συζήτησε διάφορα τρέχοντα θέματα καθώς και για τον προγραμματισμό δραστηριοτήτων για τον Αύγουστο.

Τα θέματα που συζητήθηκαν και οι αποφάσεις του είναι:

1. Τα οικονομικά του Συλλόγου. Παρατηρήθηκε ότι τα τελευταία χρόνια όλο και λιγοστεύουν αυτοί που πληρώνουν συνδρομές και όλο και αυξάνονται τα έξοδα. Η έκδοση της εφημερίδας από 720 ευρώ περίπου που κόστιζε το κάθε φύλλο (τυπογραφείο, εκτύπωση, ταχυδρομικά) τώρα κοστίζει 884€.

Αποφασίσαμε:

A. Η εφημερίδα του Συλλόγου **θα θγαίνει τρεις αντί τέσσερις φορές τον χρόνο**. Θα είναι τετραμηνιαία αντί τριμηνιαία. **Θα θγαίνει στις αρχές Μαΐου** για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο, δηλαδή μετά το κάθε Πάσχα περίπου και θα έχει νέα από τη χειμερινή συνεισφορά και τις γιορτές του Πάσχα.

Στις αρχές Σεπτεμβρίου για τους μήνες Μάιο, Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο και θα έχει πληροφορίες για το καλοκαίρι (Δώδεκα Απόστολοι, καλοκαιρινές εκδηλώσεις).

Στις αρχές Ιανουαρίου για τους μήνες Σεπτέμβριο, Οκτώβριο, Νοέμβριο, Δεκέμβριο και θα έχει πληροφορίες για Φθινόπωρο και Χριστούγεννα.

B. Να διακόπτουμε την αποστολή της Εφημερίδας για όσους δεν έχουν πληρώσει καθόλου συνδρομή τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Γ. Να εντείνουμε τις προσπάθειες για αύξηση των δωρεών-χορηγιών ώστε να μπορούμε να εκτελούμε διάφορα έργα.

2. Καλοκαιρινές Δραστηριότητες: Είναι νωρίς ακόμη για προγραμματισμό. Οστόσο...

Αποφασίσαμε:

A. Για τη Γενική Συνέλευση και τις εκλογές για νέο Διοικητικό Συμβούλιο. Θα γίνει την **Τετάρτη 14 Αυγούστου** και παρακαλούμε να υπάρξουν νέοι υποψήφιοι.

B. Για την ορχήστρα του Λαϊκού Πανηγυριού που θα γίνει την **Παρασκευή 16 Αυγούστου** μαζί με λαχειοφόρο αγορά.

Γ. Οι **Αθλητικοί Αγώνες «ΘΩΜΑΣ ΝΕΛΛΑΣ»** θα γίνουν την **Τρίτη 13 Αυγούστου**.

Δ. Η **θεατρική παράσταση** θα δοθεί τη **Δευτέρα 12 Αυγούστου**.

E. Οι υπόλοιπες δραστηριότητες (θεατρική παράσταση, περίπατοι, πεζοπορία, κρυμμένος θησαυρός, αιμοδοσία, αθλητικοί αγώνες) θα προγραμματιστούν αργότερα και θα μοιραστούν ανακοινώσεις.

Ευρωεκλογές, 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024, και η Επιστολική Ψήφος

Μια από τις τιμωρίες που δεν καταδέχεσαι να ασχοληθείς με την πολιτική είναι ότι καταλήγεις να σε κυβερνούν οι κατώτεροί σου. (Πλάτων, 427-347 π.Χ.)

Προφανώς ο Πλάτων με την παραπάνω φράση του ήθελε να αναδείξει τις **συνέπειες της αποχής των πολιτών από αποφάσεις για τα κοινά**, για τα δημόσια πράγματα.

Σύμφωνα με το ισχύον Σύνταγμα η **άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική για όλους** όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Ο εκλογέας που αδικαιολόγητα δεν ασκεί το δικαίωμα του εκλέγει τιμωρείται με φυλάκιση από έναν μήνα έως έναν χρόνο.

Ωστόσο **οι εξαιρέσεις που προβλέπει ο Νόμος (υπερήλικες, ασθενείς, ετεροδημότες σε μεγάλη απόσταση) και η παρατηρούμενη χαλαρότητα στην εφαρμογή του** έχουν οδηγήσει σε ανησυχητικές αυξανόμενα ποσοστά αποχής από τις ψηφοφορίες είτε πρόκειται για αυτοδιοικητικές ή βουλευτικές ή ευρωεκλογές. Ο Νόμος για την **επιστολική ψήφο** ήρθε για να βοηθήσει όσους αισθάνονται το χρέος τους έναντι των κοινών και της Δημοκρατίας και δυσκολεύονται να μετακινηθούν προς το εκλογικό τους τμήμα.

Τώρα **δεν υπάρχει καμία δικαιολογία** για σένα, αγαπητέ ψηφοφόρε, **για αποχή** εκτός και:

> **Αν είσαι θυμωμένος με τους πολιτικούς και την πολιτική.** Ωστόσο ο θυμός είναι ένα διαβρωτικό, και για αυτό προσωρινό συναίσθημα, και οι αποφάσεις που καλείσαι να πάρεις είναι για μια πενταετία. Όταν ενεργούμε θυμωμένα, παραχωρούμε στους άλλους τη διαχείριση μιας κατάστασης. Ξανασκέψου το.

> **Αν αδιαφορείς για το ότι στην Ευρώπη και στον κόσμο αρχίζουν και κάνουν την εμφάνισή τους φασίστες και λαϊκιστές.** Κανείς δεν σταμάτησε τον Χίτλερ παρά μόνο όταν ήταν πολύ αργά και καταστράφηκε η Ευρώπη μαζί με κάπου πενήντα εκατομμύρια ευρωπαίους. Άλλωστε τον **λαϊκισμό** τον ζήσαμε πρόσφατα για να μην ξεχάσουμε τα δέκα χρόνια με λιτότητα, ανεργία και μνημόνια.

> **Αν σε αηδιάζει η τοξική ρητορική του φόβου και του μίσους.** Έχεις διέξοδο. Μη δι-

νεις στους τοξικούς την ευκαιρία να έχουν το πάνω χέρι. Μαύρισέ τους. Ανάδειξε όσους νομίζεις ότι νοιάζονται.

> **Αν δεν νοιάζεσαι που οι ακραίες πολιτικές δυνάμεις παίρνουν κεφάλι και αμφισβητούν ή στρέφονται κατά της Δημοκρατίας.** Ακροδεξιόι ηγέτες οδεύουν προς εκλογικές νίκες ανά τον κόσμο, διαδίδοντας το μίσος και απειλώντας όλα αυτά για τα οποία αγωνιζόμαστε.

> **Αν φιλογοουστάρεις τον αυταρχισμό.** Πρώτα δαιμονοποιήθηκαν οι πρόσφυγες, τα άτομα ΛΟΑΤΚΙ+ και τα δικαιώματα των γυναικών. Αλλά τώρα ο **Τραμπ** και οι **μιμητές του** έχουν στρέψει την οργή τους στην **προστασία του περιβάλλοντος, εμποδίζοντας την πρόοδο καθώς βυθιζόμαστε στο κλιματικό χάος.**

> **Αν σε γοητεύει ο αντισυστημισμός (φταίνει οι άλλοι, φταίει το σύστημα).** Έτσι μας έλεγαν κάποιοι πριν δώδεκα χρόνια και ζήσαμε δέκα χρόνια στην ανέχεια και στο σκοτάδι, στο άγχος και στην απελπισία.

> **Αν σε βρίσκει σύμφωνο η καλλιέργεια κλίματος για μέρες χωρίς αύριο, χωρίς προσδοκίες και προοπτική.** Οι παραιτημένοι και οι ωχαδερφιστές είναι αυτοί που αδιαφορούν για το τι κόσμο θα κληρονομήσουμε στις επόμενες γενιές, στα παιδιά και τα εγγόνια μας.

> **Αν προσδοκός μια ανάπηρη Ευρωπαϊκή Ένωση.** Μια ΕΕ που τα θεσμικά της όργανα να μην επαγρυπνούν για περισσότερη δημοσιονομική και νομισματική πειθαρχία από την κάθε εθνική κυβέρνηση. Μια ΕΕ που να μην εξασφαλίζει αποτελεσματικότερη διαχείριση κρίσεων όπως η πανδημία, οι συνέπειες της κλιματικής κρίσης ή οι γεωπολιτικές κρίσεις. Μια ΕΕ που να μην επαγρυπνεί για δίκαιο κράτος, ισονομία πολιτών, δικαιότερη ανάπτυξη, λιγότερη κακοδιαχείριση, ηθικότερη συμπεριφορά (**Δείτε το επόμενο σχόλιο με «Τα σκουλαρίκια της κανούτας, της γκιάσας, της σιούτας, της μπάλιας»**).

Ηλίας Νέλλας

Τα σκουλαρίκια της κανούτας, της γκιάσας, της σιούτας...

Περισσότερο από ποτέ, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σήμερα είναι παγκόσμιες: η κλιματική κρίση, η εξάντληση φυσικών πόρων και η καταστροφή του περιβάλλοντος, η ρύθμιση του χρηματοοικονομικού τομέα, η πυρηνική απειλή και η συλλογική ασφάλεια, η εφαρμογή ενός δικαιότερου διεθνούς εμπορίου, η οικοδόμηση της ειρήνης.

Μετά τη σταδιακή κατάργηση των αυτοκρατοριών και της αποικιοκρατίας, αναδύθηκαν τα Κράτη - Έθνη, αλλά σύντομα **οι κοινώνιες προχώρησαν σε υπερεθνικές Ενώσεις** για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τα παγκόσμια προβλήματα (**ΟΗΕ, ΝΑΤΟ, ΟΟΣΑ, Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, Διεθνής Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας, Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Διεθνής Οργανισμός Εργασίας, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Διεθνής Ερυθρός Σταυρός, Interpol, και πολλές άλλες υπερεθνικές ΕΝΩΣΕΙΣ**).

Σε αυτόν τον νέο κόσμο, κάθε ευρωπαϊκή χώρα είναι μια μικρή χώρα. Αλλά έχουμε το πλεονέκτημα ότι **έχουμε δημιουργήσει από κοινού την Ευρωπαϊκή Ένωση**. Πρόκειται για μια αξιόλογη υπερεθνική Ένωση, στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη της Ευρώπης, ακόμη και αυτά που χωρίζονταν από παρατεταμένες συγκρούσεις, αποφάσισαν να συμβιώσουν "ενωμένα στην πολυμορφία" και αποτελούν μια κοινοπολιτεία, μια κοινότητα με την πραγματική έννοια της λέξης, μια πατρίδα.

Η ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) πριν από 43 χρόνια υπήρξε αναμφίβολα ένα γεγονός με ξεχωριστή και καθοριστική σημασία για τη

σύγχρονη ιστορία μας, καθόρισε την πορεία μας στον σύγχρονο κόσμο και μας σημάδεψε θετικά.

Το 61,8% των Ελλήνων που συμμετείχαν στην έρευνα του ευρωβαρόμετρου εντοπίζει θετικές αλλαγές στην καθημερινότητα. Η οικογένεια περιορίζει τον καταναλωτικό τρόπο ζωής και εστιάζει στις παραδοσιακές αξίες του ελληνικού πολιτισμού, όπως είναι η οικογενειακή συνοχή, η πίστη στις κοινωνικές και ηθικές αξίες και η προσήλωση στα συλλογικά πολιτισμικά πρότυπα. Σε κοινοτικό επίπεδο αυξάνεται ο εθελοντισμός και η κοινωνική προσφορά, μαθαίνουμε όλοι να αποδεχόμαστε την αξία της διαπραγμάτευσης, ενισχύεται η ηθική συμπεριφορά και αλληλεγγύη μεταξύ των λαών. **Χρειάζεται να αποκτήσουν σκουλαρίκια η κανούτα, η γκιάσα, η σιούτα για να μην μετακινούνται τα κοπάδια από το ένα μαντρί στο άλλο για να ξαναμετρηθούν ως ζώα του γείτονα κτηνοτρόφου ώστε να εισπραχθεί η επιδότηση από τα κονδύλια της ΕΟΚ.**

Παλιότερα θύμωνα ακούγοντας επιχειρήματα του τύπου ότι για την καθυστέρηση της χώρας μας έναντι της Ευρώπης ευθύνονται τα 400 χρόνια της Τουρκοκρατίας και η προσκόλλησή μας σε ανατολιτικές συμπεριφορές, παρά τα τόσα χρόνια ελεύθερου βίου. Αργότερα έβαλα νερό στο κρασί μου, αναλογιζόμενος ότι **επί 400 χρόνια που οι Ευρωπαίοι εδραίωναν στοιχεία Δημοκρατικής Ισονομίας, Ισοπολιτείας, γενικής παιδείας, δίκαιων αμοιβών και δικαιώματα διεκδίκησης για ανθρωπινότερη διαβίωση (δίκαιοι φόροι, εργασιακό οκτώωρο, εργα-**

σιακό πενήνήμερο, συνδικαλιστικές διεκδικήσεις, δικαίωμα συμμετοχής στην καθιέρωση κοινοτικών θεσμών), εμείς ως λαός είχαμε να κάνουμε με έναν κατακτητή αλλόθρησκο και αλλοεθνή, βίαιο, καταπιεστικό και εξουσιαστικό. Το οργανωμένο κράτος το

αντιμετωπίζαμε ως κάτι ξένο, με καχυποψία και θεωρούσαμε σχεδόν υποχρέωσή μας να το ξεγελάμε πίσω από την πλάτη του. Χρειάζεται χρόνος να ξεπεραστούν τέτοιες συνθήκες και να αλλάξουμε στάση.

Ωστόσο, η λογική κριτική στις ενέργειες της κάθε εξουσίας με ορθολογισμό και καλοπροαίρετη διάθεση θεωρείται απαραίτητη. Δεν με ξαφνιάζει που το πρόσφατο ευρωβαρόμετρο δείχνει:

> Θετική εικόνα για την ΕΕ έχει το 47% των Ελλήνων έναντι 53% του συνόλου των Ευρωπαίων,

> Το ενδιαφέρον των Ελλήνων για τις ευρωεκλογές είναι 56% έναντι 60% του μέσου όρου των Ευρωπαίων.

Όμως στο ευρωβαρόμετρο υπάρχουν και

ευρήματα που είναι πιο θετικά για τη στάση των Ελλήνων έναντι της ΕΕ.

• Το 70% των συμπολιτών μας πιστεύει ότι **η χώρα μας ωφελήθηκε από το να είναι μέλος,**

• Το 73%, έναντι 53% των ευρωπαίων, θέλει να δει το Ευρωκοινοβούλιο να παίζει σημαντικότερο ρόλο και

• Το 78%, έναντι 81% πανευρωπαϊκά θεωρούν ότι **η παρούσα διεθνής κατάσταση, κάνει ακόμα πιο σημαντική την ψήφο μας στις ευρωεκλογές.**

Θα πάμε στις κάλπες ως ευρωσκεπτικιστές (**για ΟΛΑ φταίει η ΕΕ, ακόμη και για τον καιρό...**) ή ως πιστοί ευρωκεντριστές, έχοντας υιοθετήσει τις αξίες της και τα καλά της: **Κοινή Αγροτική Πολιτική** με ένα σύνολο νόμων σχετικών με την γεωργία και την διακίνηση αγροτικών προϊόντων και όλες τις προεκτάσεις τους: σταθερότητα των τιμών, ποιότητα των προϊόντων, επιλογή προϊόντων, χρήση του εδάφους και την απασχόληση στον αγροτικό κλάδο, **η κοινή ευρωπαϊκή ιθαγένεια, το κοινό νόμισμα, κοινή εξωτερική πολιτική, ο κοινός ευρωπαϊκός χώρος για ελεύθερη διακίνηση ατόμων, αγαθών και υπηρεσιών, η κοινωνική ένταξη αστέγων, η θεσμοθέτηση κοινωνίας των πολιτών/διδούλευση, η ενίσχυση των θεσμών τοπικής και περιφερειακής διακυβέρνησης, η χρηματοδότηση προγραμμάτων σύγκλισης για την Απασχόληση και την Αμοιδή Εργασίας, η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και πολλά άλλα;**

Να τιμήσουμε, λοιπόν, αυτό που έχουμε και να το κάνουμε καλύτερο. **Να μη λείψει κανείς από το χρέος!!!**

Ηλίας Νέλλας